

LADO

GODIŠNJAK

2016

Godišnji koncerti
Premijerni
program
novog
umjetničkog
voditelja

Umjetnička
suradnja

LADO
i KOLO u
zajedničkom
kolu

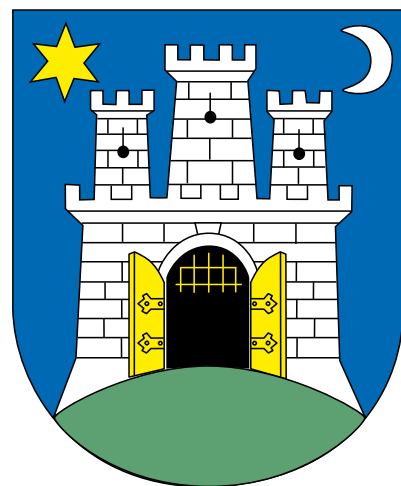
ZAGREB

CAPITAL OF CROATIA

... where Central European charm
meets Mediterranean lifestyle

infozagreb.hr

Grad Zagreb

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

Mostovi kulturne suradnje

Osvrnemo li se na događanja u proteklih 12 mjeseci, mogli bismo zaključiti kako je za jedini nacionalni profesionalni folklorni ansambl u Hrvatskoj 2016. godina po mnogočemu bila prekretnica u radu

piše
**KREŠIMIR
DABO**

K. Dabo

Iako smo sezonu započeli stručnim skupom za nastavnike, odgojitelje i profesore – suorganizacijom s Agencijom za odgoj i obrazovanje – početak koncertnih aktivnosti obilježila je iznimno uspješna korizmena turneja u sklopu koje smo izveli oratorij „Kalvarija” Ljube Stipišića Delmate.

Nedugo zatim, nakon stanke od 27 godina, obnovljena je suradnja sa srpskim nacionalnim folklornim ansamblom Kolo. U vremenu prevelike usredotočenosti na sebe same, utvrdili smo važnost dijeljenja istovrsnih folklornih iskustava. U vremenu u kojem kulture – stapajući se u jednu makrosliku – postupno gube svoju posebnost. U razgovoru s direktorom Kola Vladimirom Dekićem prepoznali smo važnost održavanja onoga što nas ne odvaja, nego izdvaja. Zbog specifičnosti i kvalitete plesača-pjevača i glazbenika naše raznovrsno naslijeđe nimalo ne zastarijeva, nego ostaje izvanvremensko.

Zajednički program „Ruku pod ruku” bio je zaogrnut jedinstvenim produkcijskim duhom u režiji nagrađivanog Nikole Ljuce, uz potporu tehničke ekipe koja je maestralnu izvedbu umjetnika obaju ansambala uspješno popratila na oba koncerta. Publika je bila na nogama, a odjeci u medijima bili su iznimno pohvalni. Neposredno nakon spuštanja zastora u zagrebačkom HNK i gromoglasnog pljeska kojim su umjetnici nekoliko puta pozivani na bis, za LADO je uslijedila povijesna promjena koja

navješćuje nove umjetničke smjernice u 67-godišnjem djelovanju Ansambla.

Nakon gotovo 25 godina umjetničkog vodstva Ive Ivančana, četverogodišnji mandat umjetničkog voditelja Ansambla LADO 18. travnja preuzeo je Andrija Ivančan. Uz nove plesne voditelje i asistente, Vlatku Hlišć i Alana Šuškovića, te uz obilje novih ideja, drukčijim pristupom i promjenama u načinu rada, uslijedio je zaokret i u umjetničkom rukopisu našeg ansambla. Andrija je svoju viziju pretvorio u stvarnost i umjetnički korpus ubrzo uveo u nov način prezentacije scenskog folklornog izraza.

Prve su se promjene novog voditelja očitovale nakon samo tri tjedna, kad je Ansambl LADO održao proljetni plesni koncert u HNK u Zagrebu: dosljedan izvornosti, prezentirao ih je na nov način. Nizali su se iznimno zapaženi nastupi, a uspješnost našeg novog umjetničkog voditelja potvrđena je nagradom „Zvonimir Ljevaković”, koju je Andrija Ivančan dobio 12. lipnja, na proslavi 70. obljetnice osnutka Zagrebačkog folklornog ansambla dr. Ivana Ivančana u KD Vatroslava Lisinskog.

Redale su se plesne izvedbe u sklopu ljetne turneje, tijekom koje smo se ponovno vratili na Dubrovačke ljetne igre, a prvi put nastupili smo u Pagu. U prvom dijelu godine LADO je sudjelovao u projektu obnove narodnih nošnji u cvelfer-

skome kraju, ostvarenom uz pomoć Ministarstva kulture.

Drugi dio koncertne sezone počeo je predstavljanjem nove koreografije „Po zelinskom kraju” našeg suradnika, koreografa Ivice Ivankovića, a u glazbenoj obradi voditelja orkestra Alana Kanskog.

Nakon uspješne suradnje s Hrvatskom nadbiskupskom konferencijom na proslavi 25. obljetnice uvođenja vjeronauka u škole, LADO je započeo niz cjelovečernih plesnih godišnjih koncerata, prilizvevši program u spektakularnoj budimpeštanskoj dvorani Müpa, pred prepunim auditorijem i uz pomoć Veleposlanstva RH u Budimpešti.

Program „Pokraj vode Drave” bio je posvećen dugogodišnjem direktoru i umjetničkom voditelju dr. sc. Ivanu Ivančanu, u povodu obilježavanja desete godišnjice njegove smrti. Upravo zato program je predstavljen u njegovim rodnim Molvama, a uspješni nastupi nastavljeni su u HNK u Zagrebu, HNK u Varaždinu, KD Vatroslava Lisinskog te u Gradskom vrtu u Osijeku.

Spektakularna završnica godišnjih koncerata bila je u Spaladium Areni u Splitu, u kojoj je LADO nastupio prvi put u svojoj povijesti, pred 4000 gledatelja. Uz goste KUD-a Jedinstvo iz Splita, program je izveo u produkcijskom ruhu naših suradnika iz Mediteran produkcije. Scenske vizualizacije za sve godišnje koncerte pripremao je venezuelski slikar i scenograf Patricio Alejandro Agüero Marino, a likovno oblikovanje svjetla povjereno je Vesni Kolarec.

Prosinac nam je prošao u znaku suradnje s poljskim prijateljima iz nacionalnog folklornog ansambla Ślask, u sklopu koje smo realizirali nekoliko radionica na kojima su umjetnici jednog i drugog ansambla imali prilike učiti tradicijsko pjevanje – *ojkanje* i pjesmu „Helokanie”. Sve su to predstavili publici u dvorani Ansambla LADO, s najavom zajedničkog koncerta u Zagrebu već sljedeće godine. Koncertna sezona završena je uvijek emotivnim božićnim vokalno-instrumentalnim koncertima, u vjeri da će godina pred nama biti još uzbudljivija, izazovnija i uspješnija. ~

IMPRESSUM

IZDAVAČ:
Ansambl narodnih plesova
i pjesama Hrvatske LADO

ZA IZDAVAČA:
Krešimir Dabo

UREDNIK:
Željko Žutelija

POMOĆNICE UREDNIKA:
Livija Zgurić i Denis Nepokoj

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Igor Vranješ

LEKTURA:
Ankica Tomić

SURADNICI:
Dijana Banek, Vladimir Dekić, Denis Derk, Karine Karibian Filipović, Josip Forjan, Nataša Gluić, Damir Hauptman, Anda Marić, Nikola Obad, Dalibor Petko, Miljenko Piškorić, Đurđa Podvorac, Jadranka Gračanin Putnik, Ana Spišić, Ljiljana Šorgić, Mira Tunuković, Simona Turudić, Stjepan Večković, Nevenka Adria Weissmann

FOTOGRAFIJE: Matija Auker, Dražen Bota, Antun Bukovec, Robert Gašpert, Damir Hauptman, Jelena Janković, Martina Kenji, Ivo Pervan, Petra Slobodnjak, Dijana Vuleta, Karlo Zgurić, Livija Zgurić, Tine Zorec, FOTOARHIVE Ansambla LADO, Hrvatske biskupske konferencije, MFC-a, dvorane Mūpa, Mateja Gluščića, Ande Marić, Stjepana Večkovića, Spaladium Arene

NASLOVNICA:
Zajednički naklon – Ansambl LADO i Ansambl KOLO, HNK u Zagrebu
Snimila Jelena Janković

TISAK:
Printera Grupa d.o.o.

NAKLADA:
700 primjeraka

Godišnjak LADO besplatno je izdanje

Zahvaljujemo sponzoru izdanja
Printera Grupi

 PRINTERA

UVODNIK	3
365 DANA	5
NOVI UMJETNIČKI VODITELJ	6
KORIZMENI KONCERTI	10
UMJETNIČKA SURADNJA	12
MEĐUNARODNI NASTUPI	18
LJETNA TURNEJA	20
GODIŠNJI KONCERTI	22
VESELI LADO	26
EDUKACIJA	28
OBRAZOVANJE BEZ GRANICA	29
NEPOZNATI LADO	32
ODLAZAK U MIROVINU	34
CARPE DIEM	37
MEĐUNARODNA SURADNJA	38
KINEZILOGIJA IZA SCENE	40
OBNOVLJENA BAŠTINA	43
DUHOVNE VRIJEDNOSTI	44
NOVA KOREOGRAFIJA	45
BOŽIĆNI KONCERTI	46
ZAŠTO VOLIM LADO	48
IN MEMORIAM	50

365 dana

I ove je godine Ansambl LADO impresivan program svojih aktivnosti obogatio novim sadržajima, pažljivo raspoređujući koncertne nastupe, humanitarne priredbe i nove kreativne pothvate na širokom prostoru mnogih hrvatskih regija i primajući za to zaslužena priznanja

Dvorana puna ponosa

piše **KARINE KARIBIAN FILIPOVIĆ**, osnivačica i potpredsjednica IWCZ-a

Prva Godišnja skupština
Međunarodnog kluba žena Zagreb (IWCZ, The International Women's Club of Zagreb), na kojoj je bilo nazočno više od 140 članica, održana je 13. rujna 2016. godine. Međunarodni klub žena Zagreb osnovan je 1994. i tad je imao 40 članica. Neprofitna je organizacija koja okuplja žene svih nacionalnosti radi promicanja razumijevanja i uvažavanja

Hrvatske. Nakon više od dva desetljeća postojanja klub ima 230 članica iz međunarodne, diplomatske i iseljeničke zajednice.

Prvi godišnji susret Međunarodnog kluba žena Zagreb svojim je nastupom uvećao Ansambl LADO, jedna od ikona hrvatske kulture, koji je tom gestom odao priznanje radu kluba koji, među ostalim, organizira humanitarne akcije za prikupljanje financijske

pomoći institucijama u Hrvatskoj, osobito onima koje se brinu o osobama s posebnim potrebama.

Prije toga nazočnima se obratila Nevenka Adria Weissmann, voditeljica za međunarodne odnose Ansambla LADO, koja ih je upoznala s djelovanjem Ansambla na domaćim i svjetskim pozornicama, ali i sa svim onim što tomu prethodi, a zaklonjeno je od očiju javnosti.

Nastup Ansambla LADO oduševio je članice kluba i goste, a hrvatske članice nisu krile uzbuđenje i ponos dojmljivim performansom punim tonova, ritma, glasova i veličanstvenih kostima koji su ispunili cijelu dvoranu...

Kao strankinja, da sam tog dana bila Hrvatica – osjećala bih se veoma ponosnom! ~

Sretno, Ana i Matej!

U Ladu nikada nije nedostajalo ljubavi. Stoga nas posebno veseli kada mjesto u Godišnjaku zauzme vijest o vjenčanjima naših umjetnika. Na popis Ladovaca okrunjenih brakom ove smo godine upisali Mateja Gluščića.

Drugog jesenskog dana u Crkvi sv. Anastazije u Samoboru zvonila su zvona za Mateja i Anu Gluščić. Njihova ljubav rodila se devet godina nakon poznanstva u Folklornom ansamblu Mladost iz Samobora. Vjenčanje nije moglo proći bez pjesme kolega iz Ansambla LADO, na čemu im je mladi par posebno zahvalan, a Bojan Kavedžija, prvak Ansambla LADO, otpjevao je „Ave Mariju”.

Kao što im je to poželjelo 220 uzvanika koji su pljeskom nagradili njihovo vjenčanje, tako im i LADO od srca želi dugu i sretnu ljubav. (L. Z.)

snimka PRIVATNA FOTOARHIVA MATEJA GLUŠČIĆA

Superbrend na tržištu kulture

Ansambl LADO i ove je godine prepoznat kao jedan od najboljih brendova na hrvatskom tržištu, pa i dalje nosi titulu Superbrands u kategoriji Kultura. Oznakom Superbrands obilježeni su samo oni brendovi koje su Stručno vijeće i potrošači – po kriterijima kvalitete, različitosti, pouzdanosti i emotivnog učinka – ocijenili najvišim ocjenama.

Zahvaljujući organiziranosti, predanosti i profesionalnom pristupu svakog pojedinog umjetnika, koncerti Ansambla LADO jedinstven su doživljaj u kojem spoj tradicije, raznolikosti plesnog i glazbenog izričaja te raskoš originalnih narodnih nošnji, oduševljava publiku u zemlji i inozemstvu.

Uz mnoge domaće i inozemne nagrade, LADO je svojim interpretacijama osvojio publiku u Hrvatskoj i svijetu, o čemu svjedoče reakcije oduševljene publike, ali i mnogi napisi i stručni osvrti u medijima. Bogata riznica narodnog ruha i tradicijskih instrumenata, kao i lakoća preobrazbe iz plesnog ansambla u folklorni zbor, našem jedinom profesionalnom folklornom ansamblu priskrbuje prestižnu titulu Superbrenda na tržištu kulture. (L.Z., K.D.)

Andrija Ivančan

VELIKI ZAOKRET U PROGRAMSKOJ STRATEGIJI

piše
DENIS DERK

snimile
MARTINA
KENJI i PETRA
SLOBODNJAK

Dolaskom Andrije Ivančana na mjesto umjetničkog voditelja Ansambla LADO uvedene su i značajne promjene u programskoj koncepciji, vidljive već u prvim mjesecima njegova mandata. Programiranim tjelesnim pripremama članovi Ansambla postigli su top-formu, potrebnu za iznimno zahtjevne zadaće koje ih očekuju u 2017. godini, kad će nastupati u velikim sportskim dvoranama, pred tisućama gledatelja, u megaprodukciji i s unaprijed utvrđenim repertoarom izvornih folklornih koreografija.

Diplomirani etnolog i polonist Andrija Ivančan od travnja 2016. umjetnički je ravnatelj Ansambla LADO. Iza njega su plesni koncerti nazvani „Pokraj vode Drave”, započeti u Budimpešti, završeni trijumfalnim nastupom u splitskoj Spaladium Areni, ali i vrlo uspješna, tradicionalna Ladova božićna turneja.

Iza vas je osam mjeseci rada s Ansamblom LADO. U kakvom je stanju Ansambl sada?

Smatram da je ansambl, po mom skromnom uvjerenju, u vrhunskoj formi. Tempirao sam formu plesača za naš cjelovečernji plesni program i to za tri ključna koncerta koji su nam bili najvažniji: onaj u Gradskom vrtu u Osijeku, Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu i Spaladium Areni u Splitu. Posljednji koncert u Splitu, izveden pred nekoliko tisuća gledatelja, bio je i kruna cijelog tog programa. Shvatili smo da je to naša buduća publika, ona koja kupuje ulaznice, dakle publika koja će nas pratiti sljedeće godine, kad krećemo prema velikim sportskim dvoranama i prema megaprodukciji, dječić koje se već mogao vidjeti na ta tri kon-

certa. Svi ranije izvedeni koncerti, kako onaj u Budimpešti, tako i oni u zagrebačkom i varaždinskom HNK, bili su priprema za ova tri velika koncerta. Ansambl nikad nije bio bolje fizički pripremljen. Iako to nije bilo nimalo lako, uvježban je vrhunski. Kad sam preuzeo ansambl, sa svim sam članovima održao petnaestominutni pojedinačni razgovor da vidim kakva su im razmišljanja i na što su spremni, ali i da procijenim u kakvom su tjelesnom stanju. Kad sam uvidio da je devedeset posto ansambla više ili manje ozlijeđeno, da plesači imaju i povrede koje su posljedica dugogodišnjeg plesackog staža, shvatio sam da tu moram nešto hitno promijeniti pa sam unio radikalne izmjene u cijeli radni dan.

Siguran sam da LADO, kako je krenuo, a vidjet ćete to i u 2017. godini, utire put prema svjetskom brendiranju. Ali, za to moramo biti u vrhunskoj formi, ostvarivati vrhunsku kvalitetu i imati vrhunsku produkciju. Produkcija je na naša posljednja tri koncerta bila na svjetskom nivou.

Bilo je, znači, promjena u tehnologiji rada?

Naravno. Kad sam vidio kakvo je stanje, pozvao sam našeg fizioterapeuta Damira Sumana i Đurđu Podvorac zaduženu za plesne treninge. U dogovoru s njima uveli smo novi način tjelesne pripreme za članove ansambla. `Okrenuo` sam radni dan pa tako sada prvo ujutro pjevamo, a nekad se to radilo potkraj radnog dana. Nakon pjevanja imamo stanku, potom slijedi žestoko zagrijavanje i onda smo `topli` do kraja radnog dana. Uveli smo i novitete. Danas se, nakon završetka koncerta, plesačice i plesači vraćaju u dvoranu radi istezanja. Ovaj način pripreme plesača pjevača u sklopu radnog dana i/ili javnog nastupa pokazao se ključnim jer nakon uvođenja tih promjena više nemamo novih ozljeda. Na početku sezone uveli smo i posebne pripreme, koje su uključivale dvotjedne treninge s utezima, trčanje u Maksimiru... sve radi podizanja tjelesne kondicije na najvišu razinu.

Jeste li zadovoljni brojčanim stanjem u Ansamblu?

Nisam. To nam je veliki problem želimo li nove programe predstavljati u velikim dvoranama. Za takvu koncepciju morali bismo povećati broj ljudi na razinu broja članova Baleta HNK.

Koliko je to ljudi?

To je sedamdesetak članova. Za takav bi nam program trebalo dvadeset i šest parova, dakle dvadeset i šest muškaraca i dvadeset i šest žena po radnoj sistematizaciji. I četrnaest članova orkestra. Sada imamo dvadeset i dvije, dvadeset i tri plesačice i sedamnaest plesača. Kolega Krunoslav Šokac otišao je u Lindo pa od nadležnog ministarstva još čekamo odobrenje za primanje plesača na to radno mjesto. To je vrlo veliki problem, osobito zbog projekata koje planiramo ostvariti. Moj projekt „Heart of Croatia” za inozemstvo bez dvadeset i šest parova nije moguće ostvariti. Premalo nas je. Mi smo već ovo ljeto u naš program uključili učenike Baletne škole u Zagrebu, sva sreća da

ih imamo. Uz razumijevanje vodstva škole, učenici su bili uključeni u naš trenažni proces od samog početka sezone. Izvukli su nas, ali to nije dugoročno rješenje. Siguran sam da LADO, kako je krenuo, a vidjet ćete to i u 2017. godini, utire put prema svjetskom brendiranju. Ali, za to moramo biti u vrhunskoj formi, ostvarivati vrhunsku kvalitetu i imati vrhunsku produkciju. Produkcija je na naša posljednja tri koncerta bila na svjetskom nivou. Za sljedeću godinu pripremamo potpuno novi program za hrvatsko tržište, ujedno namijenjen i nastupima u inozemstvu. O dvije velike inozemne turneje još je prerano govoriti, no njima sam i prilagodio program koji je iznimno atraktivan i zanimljiv za strano tržište. Već smo sada obavili pregovore za cijelu sljedeću sezonu i mogu ekskluzivno reći da ćemo biti u svim sportskim arenama u Hrvatskoj, uključujući zagrebačku, gdje će koncert biti održan u svibnju, a nastupat ćemo i na stadionu na Šalati, u Areni u Puli, u Varaždinu, osječkoj Gradskom vrtu...

Hrvatsko društvo folklornih koreografa i voditelja dodijelilo je 12. lipnja nagradu „Zvonimir Ljevaković” umjetničkom voditelju Ansambla LADO Andriji Ivančanu. Visoko priznanje dodijeljeno mu je za iznimna koreografska ostvarenja u povodu proslave 70. obljetnice osnutka Zagrebačkog folklornog ansambla dr. Ivana Ivančana, održane u KD Vatroslava Lisinskog u Zagrebu.

Znači li to i povećanje broja koncerata?

Ne znam hoćemo li povećati broj koncerata, ali vjerujem u drastično povećanje broja publike. To je ključno. Ne ide se ni u jednu Arenu a da u njoj ne bude barem pet tisuća gledatelja, jer bi to bilo financijski neodr-

živo. To je ujedno i prilika da privučemo publiku koja nije folklorna, primjerice posjetitelje koji su u Zagrebu zainteresirani gledati „Lord of the Dance”, a nisu uobičajena folklorna publika. Njima se mi, kao LADO, moramo atraktivno predstaviti i nametnuti. Već je ove godine bilo iznimno zanimanje za naš koncert u KD Vatroslava Lisinskog, zbog čega nam je kolega Dražen Sirišćević, ravnatelj Lisinskog, predložio da održimo još jedan koncert. Nažalost, nismo bili u mogućnosti jer smo putovali u Split.

Hoćete li u naredne koncerte uvrstiti i neke praižvedbe?

Ne. Mi u Ladu ne smijemo eksperimentirati. Ovdje nitko nema pravo *bianco* eksperimentirati. Odabrao sam točke koje su već bile izvođene u amaterizmu, a to su vrhunske koreografije koje će donijeti novi polet u programskom smislu. Smatrao sam da su te koreografije – a odabrao samo ih 180 – već odavno trebale biti na repertoaru Lada. Pa to nam je dostatno za osamnaest sezona! Ako netko ima mogućnost i pravo eksperimentirati, to je onda postavljanje autorskog djela-praižvedbe s pozicije opisa mog radnog mjesta, ali ni za to nema potrebe – jer već ima realiziranih djela. Programi za hrvatsko tržište već su

U Ladu nitko nema pravo bianco eksperimentirati. Odabrao sam točke koje su već bile izvođene u amaterizmu, a to su vrhunske koreografije koje će donijeti novi polet u programskom smislu. Odabrao samo ih 180 i smatram da su već odavno trebale biti na repertoaru.

konceptijski promijenjeni, moderno su režirani, a umjetnički sastav Lada jamči da je, gledano izvedbeno i umjetnički, to – to. Primjerice, kolega Goran Knežević postavljao je svoju kultnu točku „Plesovi otoka Krka” i rekao da će napokon vidjeti tu koreografiju „onako kako Bog zapovijeda i kako ju je on zamislio”. Dakle, ne može ni jedan ansambl u državi izvesti te točke ni izdaleka tako dobro kao LADO, kad je u ovakvoj formi u kakvoj je danas. A kao što sam već rekao, Ansambl je trenutno izvedbeno na svjetskom nivou. Ono što će za LADO biti potpuno novo – to je „Heart of Croatia” i u tom programu nema starih stvari.

Jeste li odredili datum premijere tog programa?

Točan datum još nije određen, ali planirao sam ga za zadnju godinu mandata, dakle za 2019. Vezano uz taj program želio bih istaknuti da smo u velikom problemu, jer u našoj dvorani ne možemo isprobati neke točke, dvorana je jednostavno premala. Program „Heart of Croatia” ne može se uvježbati u ovoj dvorani. Za njegovu realizaciju bit će potreban znatno veći prostor, u kojem možemo uvježbavati takav program. Jedna je od mogućnosti iznajmlji-

vanje prostora u jednom od paviljona na Zagrebačkom velesajmu. Naravno, LADO se neće iseljavati iz svog prostora, ali tu nema mjesta za kompleksnije programe. A poanta je tog programa za svjetsko tržište da u dva puta po pedeset minuta izvodimo dvostruko veći materijal i dvostruko više se preodijevamo nego u konvencionalnom programu, u kojem inače imamo deset preodijevanja scenskog ruha. U novom bismo pristupu imali deset preodijevanja u svakom djelu.

To je komprimacija?

Tako je. Ti koreografski brojevi ne smiju trajati više od četiri i pol do pet i pol minuta. Tu su jaki koreografski zahvati, ali na tragu naše koreografske škole. To je protivno „Riverdanceru” i protivno „Lord of the Danceu”, jer smo mi u originalnom tradicijskom ruhu. Nećemo plesati u mini suknjama...

Dakle, nećete biti iskomercijalizirani?

Mi smo protiv toga, jer smo shvatili ono što pokazuje i slučaj „Fire of Anadolija” – da je tržište zasićeno komercijalizacijom i da se vraća izvoru. „Fire of Anadolija” najjači je plesni brend baziran na tradiciji, jer u svom programu ima najviše izvornih folklornih elemenata. A mi u tome idemo još korak dalje. Danas možemo gledati „Podravske svate” od 17 minuta, ali „Podravski svati” su jedni....

Znači da budućnost folkloru u Hrvatskoj nije upitna?

Mislim da nije. Mediteran produkcija, koja je organizirala naš nastup u Spaladium Areni u Splitu, sljedeće godine radi sve naše nastupe u arenama. To je naš partner koji Ladu podmiruje sve troškove. Zakon velikih brojeva je ‘prokleta stvar’ U Splitu su ulaznice bile skupe, VIP-parter je bio prepun, a ulaznice su koštale 180 kuna. Naš partner smatra da će u Splitu sljedeće godine biti još 2500 ljudi više. Ali mi moramo odgajati publiku. Mijenja se i naš marketing – tiskamo cjelogodišnju programsku knjižicu koja će biti predstavljena i kao suvenir. Cijele godine izvodit ćemo isti program. Svaki čovjek u Hrvatskoj bit će siguran da gleda program Lada upravo za tu godinu. To je jedini način da se opstane. ~

ALAN KANSKI

DRAŽEN KURILOVČAN

Nakon dolaska Andrije Ivančana na mjesto umjetničkog voditelja Ansambla LADO predstavljeni su i novi plesni voditelji, solisti Vlatka Hlišć i Alen Šušković. Dirigentu Draženu Kurilovčanu produžen je mandat glazbenog voditelja. Voditelj orkestra ostao je Alan Kanski.

VLATKA HLIŠĆ

ALEN ŠUŠKOVIĆ

Program „Heart of Croatia” ne može se uvježbati u ovoj dvorani. Za njegovu realizaciju bit će potreban znatno veći prostor, u kojem možemo uvježbavati takav program. Jedna je od mogućnosti iznajmljivanje prostora u jednom od paviljona na Zagrebačkom velesajmu.

Blagdanski ugođaj sa sjećanjem na Delmatu

piše
NIKOLA OBAD

snimila
MARTINA KENJI

Nastupajući od sjeverozapada do juga Hrvatske, izvodeći „Kalvariju” maestra Ljube Stipišića-Delmata, i LADO i njegova vjerna publika prisjetili su se velikog glazbenika koji nas je napustio prije pet godina

Ove smo godine, u sklopu tradicionalne korizmene turneje, obilježavali važne datume u povijesti hrvatske folklorne glazbe i tradicijske baštine: proteklo je pet godina otkako je hrvatsku glazbenu scenu napustio nezaboravni maestro Ljubo Stipišić-Delmata, melograf, skladatelj, dirigent i aranžer, koji je cijeli svoj plodni umjetnički život posvetio folklornoj glazbi i klapskom pjevanju, a blisko je surađivao s Ansamblom LADO. Proslavljali smo i jubilaru, 25. obljetnicu njegove svečanosti „Pasionske baštine”.

Na korizmenim koncertima održanima diljem Hrvatske, LADO je izvodio „Kalvariju”, prvo kompleksno vokalno-glazbeno djelo Ljube Stipišića nadahnuto hvarskim pučkim pjevanjem i skladano upravo za naš ansambl. Taj oratorij za sola, muški zbor, ženski zbor i mješoviti zbor omiljena je i zahtjevna izvedba koju publika redovito doživljava s mnogo emocija, osjećajući u njoj duhovnost najvažnijeg katoličkog blagdana Uskrsa.

Održali smo devet koncerata, putujući s jednog kraja Hrvatske na drugi, a publika je u našim nastupima mogla osjetiti duh dolazećeg blagdana. Turneja je počela na kontinentu, a nakon nastupa u Čazmi, Križevcima, Krapini i Slavanskom Brodu, „Kalvariju” je imala prilike čuti i publika u šibenskoj i dubrovačkoj katedrali, Bibinjama i Čilipima.

Korizmeni nastupi u sklopu jubilarne „Pasionske baštine” završili su koncertom u Zagrebačkoj katedrali. ~

U OZRAČJU USKRSA

10. ožujka	Čazma, Župa sv. Marije Magdalene
11. ožujka	Križevci, Župa sv. Ane
12. ožujka	Krapina, Crkva sv. Nikole
13. ožujka	Slavonski Brod, Crkva Presvetog Trojstva
14. ožujka	Bibinje, Crkva Velike Gospe
15. ožujka	Šibenik, Katedrala sv. Jakova
16. ožujka	Dubrovnik, Katedrala Velike Gospe
17. ožujka	Čilipi, Župa sv. Nikole
20. ožujka	Zagreb, Zagrebačka katedrala

Dražen Kurilovčan, dirigent i glazbeni voditelj Ansambla LADO, tumačio je ulogu Evanđelista (gore)

Ansamblom je dirigirao Joško Čaleta (gore desno)

Nakon 27 godina najbolji profesionalni folklorni ansambli Hrvatske i Srbije nastupili su na pozornici Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu i na sceni Narodnog pozorišta u Beogradu

pišu KREŠIMIR DABO i
VLADIMIR DEKIĆ
snimila JELENA JANKOVIĆ

S tasale su cijele generacije umjetnika ansambala LADO i KOLO koje – iako dijele ljubav prema narodnom plesu, pjesmi i glazbi, predanost izvođačkoj umjetnosti i vrhunsku profesionalnost – nikada nisu imale priliku dijeliti pozornicu. Jednako tako, možda samo mali dio publike pamti davne zajedničke nastupe tih izvanserijskih folklornih umjetnika.

Nakon dvadeset i sedam godina oba su ansambla odlučila prekinuti tradiciju tišine koja ih je odvajala i ponovo uspostaviti tradiciju zajedništva i kulturne razmjene. Jer upravo su to vrijednosti na kojima temelje svoje djelovanje i koje već dugi niz godina njeguju i održavaju.

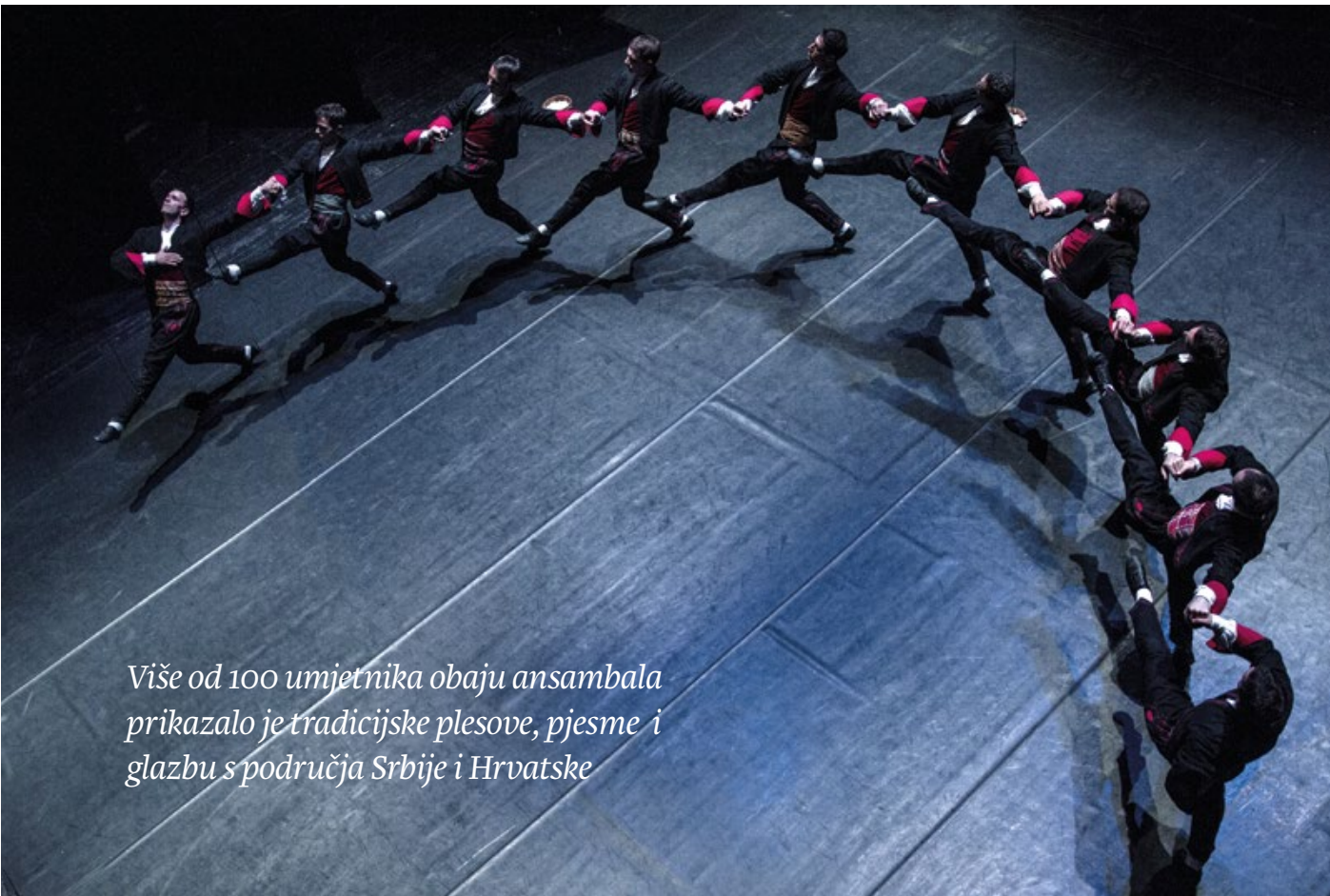
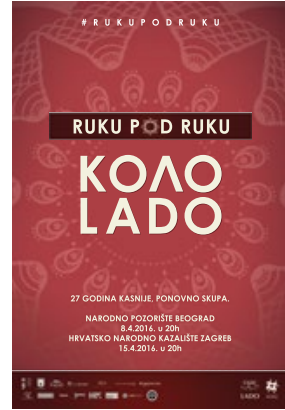
NASTUPI U BEOGRADU I ZAGREBU

Zajednički koncerti održani su 8. travnja 2016. u Narodnom pozorištu u Beogradu i 15. travnja u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Više od 100 umjetnika obaju ansambala prikazalo je tradicijske plesove, pjesme i glazbu s područja Srbije i Hrvatske.

Događaji su bili popraćeni uvjerenjem kako to nije osamljen slučaj i presedanski trenutak u odnosima dvaju ansambala, nego početak suradnje koja će trajati neusporedivo dulje od vrlo dugotrajne stanke. Oba ansambla na svom bogatom repertoaru imaju stotine različitih plesova i pjesama, ali za zajedničke koncerte izabrane su točke koje su istodobno prikazivale obostranu folklornu raskoš i tvorile stilski usuglašenu cjelinu. Umjetnici obaju ansambala složili su se da je takva scenska prezentacija bila najbolji repertoarni izbor.

PROGRAM KONCERTATA

1. LADARKE	7. STAROBOSANSKO NEMO
2. TROJNO	KOLO IZ GLAMOČA
3. KRČKI TANAC	8. PRIGORSKI PLESovi
4. OJ, MORAVO	9. IGRE IZ GORNJE PČINJE
PAŠONA	10. DIVOJKU ZA RUKU,
5. NA VELIKO PRELO	RUMENU JABUKU
6. VRANJANSKA SVITA	11. DUBOČKE KRALJICE
	12. PODRAVSKI SVATI

Više od 100 umjetnika obaju ansambala prikazalo je tradicijske plesove, pjesme i glazbu s područja Srbije i Hrvatske

Narodno pozorište, Beograd, 8. travnja 2016. (str. 14, 15)

Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb, 15. travnja 2016. (str. 16, 17)

AMBASADORI KULTURE

Posljednji zajednički nastup profesionalnih folklornih ansambala na području bivše države održan je 7. rujna 1989. u Velikoj dvorani Kolarčeve zadužbine u Beogradu, a na tom su koncertu, uz LADO i KOLO, sudjelovali i folklorni ansambl Kosova Šota i makedonski ansambl Tanec.

„Izvršnost, profesionalnost i najviši izvođački doseg izvedbene tradicijske kulture odlike su ovih dvaju ansambala koji se aktiviranjem suradnje nakon toliko godina dodatno pozicioniraju kao ponajbolji ambasadori kulture svojih zemalja. U tom svjetlu radujemo se razmjeni iskustava i znanja, a osobito nas veseli reagiranje naše publike”, rekao je Krešimir Dabo prije početka koncerta.

Tradicija i ugled

Ansambl narodnih igara i pesama Srbije „KOLO”

osnovala je Vlada NR Srbije 15. svibnja 1948. godine. KOLO na visokom umjetničkom nivou već 68 godina čuva, njeguje i predstavlja tradicijsku umjetnost kroz ples, pjesmu, glazbu i običaje. Više od pedeset vrhunskih umjetnika plesača-pjevača, kao i četrnaest glazbenika, predstavljaju raznovrsnu i bogatu umjetnost tradicijskog plesa, pjesme i muzike.

U stvaranju umjetničkog repertoara Ansambala KOLO sudjelovali su najeminentniji koreografi, kompozitori i mnogi stručni suradnici – etnomuzikolozi, etnolozi, baletni umjetnici i drugi koji su izgradili prepoznatljiv umjetnički stil, izražen u raznolikosti scenskih i muzičkih oblika.

Smatram iznimno važnim da u budućnosti blisko surađujemo, jer smo svjesni da nas u vremenu opće globalizacije određuje i izdvaja upravo naša umjetnost

UMJETNIČKI SPOJ

„Visoki umjetnički standardi, bogatstvo repertoara, kao i pristup njegovanju tradicije iznova su nas spojili poslije toliko godina. Nesumnjiva kvaliteta umjetnika, kao i veoma zahtjevan pristup koncertnoj prezentaciji umjetnosti narodnih plesova, pjesama i muzike inspirira nas i obvezuje da publici u Beogradu i Zagrebu interpretiramo umjetnička djela koja na najbolji način predstavljaju bogato kulturno naslijeđe Hrvatske i Srbije. Smatram iznimno važnim da u budućnosti blisko surađujemo, jer smo svjesni da nas u vremenu opće globalizacije određuje i izdvaja upravo naša umjetnost”, rekao je Vladimir Dekić, direktor Ansambala KOLO.

Koncerti su održani pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije, Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Turističke zajednice grada Zagreba i Grada Zagreba. ~

Entuzijazam i vizionarstvo novog direktora Ansambala KOLO Vladimira Dekića uvelike su pridonijeli realizaciji zajedničkog projekta (dolje)

Koncert u Lendavi završen je popularnom koreografijom „Prigorski plesovi” Zvonimira Ljevakovića

Čvrsti zagrljaj različitih kultura

LADO je nastupio u Lendavi u Sloveniji i u Budimpešti u Mađarskoj, pokazavši još jednom kako univerzalni jezik glazbe, pjesme i plesa pridonosi zbližavanju ljudi i kultura

piše NEVENKA ADRIA WEISSMANN snimke TINE ZOREC i FOTOARHIVA DVORANE MŰPA

Lendava je LADO dočekala raširenih ruku, domaćinski i pobratimski

LENDAVA. Ansambl LADO održao je 12. svibnja u Lendavi u Sloveniji cjelovečernji plesni koncert, u organizaciji Hrvatskog kulturnog društva Pomurje. Pred prepunom dvoranom LADO je izvodio plesove i pjesme iz cijele Hrvatske, a posebnu je pozornost publike privukla koreografija dr. sc. Ivana Ivančana „Medimurska pisana nedjelja”, koja prikazuje narodne običaje Međimurja, među kojima je i sklapanje svojevrstnih posestrimstava i pobratimstava u tom kraju.

Lendava je lijep, multikulturalan grad, otvoren kulturalnim utjecajima Mađarske, Austrije, Hrvatske i Europe općenito. Stanovnici svih nacionalnosti zajedno stvaraju bolju budućnost, a LADO se svojim nastupom pridružio toj multikulturalnoj filozofiji života, u kojoj univerzalni jezik glazbe, pjesme i plesa pridonosi „pobratimstvu ljudi u svemiru”. Tako je to u svakoj otvorenoj sredini kao što je Lendava, u kojoj se gosti dočekuju domaćinski raširenih ruku i s njima se sklapa „pobratimstvo”. ~

MEĐUNARODNI NASTUPI

BUDIMPEŠTA. Inozemna premijera programa godišnjih koncerata, koje je LADO izvodio u svom rođendanskom mjesecu, održana je 25. listopada u Mađarskoj. Jesensko-zimski ciklus cjelovečernjeg programa „Pokraj vode Drave” Ansambl je izveo pred prepunom dvoranom Műpa u Budimpešti, najvećem kulturnom centru u Mađarskoj, poznatom i kao „Palača umjetnosti”.

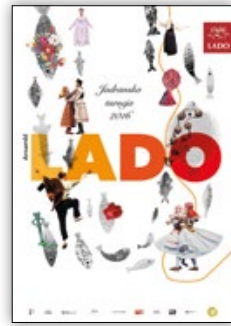
Koncert je održan u vrlo dojmljivom ozračju, uza svesrdnu potporu Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti. Gosti hrvatskog Veleposlanstva na koncertu bili su veleposlanici mnogih država i drugi uglednici, među kojima i bivši mađarski ministar vanjskih poslova Géza Jeszenszky.

Ansambl LADO nastupio je u Budimpešti u vrijeme obilježavanja povijesno važnog datuma za Mađarsku: revolucije iz 1956. godine. Mnogi su u tome prepoznali simboliku spajanja naših dviju kultura u ozračju slobode nove Europe. ~

Praizvedba svečanog godišnjeg programa „Pokraj vode Drave” u dvorani Műpa u Budimpešti

Rab i Pag ugostili LADO

Tradicionalna ljetna turneja Ansambla LADO ove će se godine pamtiti po nastupima na otocima Rabu i Pagu gdje se publika – nakon više od desetljeća – uživo susrela sa scenskim umjetnicima koje je nagradila dugotrajnim pljeskom

piše
**NIKOLA
OBAD**

snimili
DIJANA VULETA
i MATIJA AUKER

Ove je godine Ansambl LADO svoju ljetnu turneju obogatio dolaskom u mjesta na kojima ga publika željno očekuje već više od deset godina: toliko je, naime proteklo od zadnjeg Ladova nastupa na otoku Rabu. Umjetnici Ansambla uvijek su posebno sretni

kad se mogu predstaviti publici s kojom se dugo nisu susretali uživo. Stoga se koncert na otoku Rabu, održan 6. srpnja 2016. zahvaljujući i potpori Ministarstva kulture Republike Hrvatske, upravo po tome izdvaja iz tradicionalne ljetne turneje kao posebnost koja je podjednako obradovala i

Nakon dvogodišnje stanke LADO se vratio na Dubrovačke ljetne igre i nastupio na tvrđavi Revelin

izvođače i publiku i koja će svima ostati u trajnom sjećanju.

Ljetna turneja nastavljena je gostovanjem u Poreču, gdje se 7. srpnja okupilo gotovo tisuću ljudi koji nisu skrivali oduševljenje koncertom u kojem se, osim plesaćkog, sviračkog i pjevačkog umijeća, osjećala snaga scenske emocionalnosti, karakteristična za sve nastupe Ansambla.

Jadranska turneja Ansambla LADO ove je godine bila obilježena izvedbama nekih od najljepših koreografija dr. sc. Ivana Ivančana, koje je odabrao i priredio novi umjetnički voditelj Andrija Ivančan.

Nastup u Zagvozdu, u sklopu Kazališnih susreta glumaca, festivala koji je utemeljio glumac Vedran Mlikota, u suradnji sa svojim prijateljima, entuzijastima sklonima promicanju scenske kulture u manjim mjestima, i za publiku i za LADO uvijek ima posebno značenje. Tako je bilo i ove godine, na događanju koje se uvijek pretvara u veselo i prijateljsko druženje izvođača i publike.

Turneja je nastavljena nastupom u Dubrovniku 23. srpnja, na impresivnoj teraci tvrđave Revelin. Tim se koncertom,

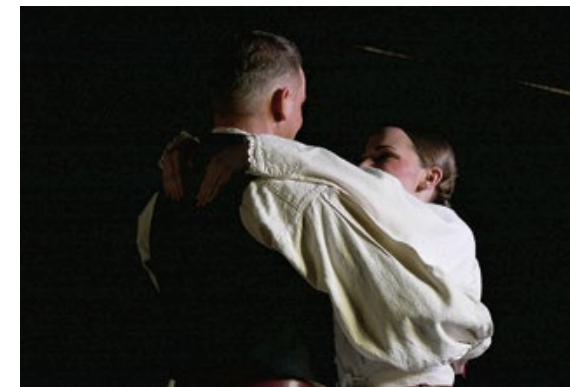
nakon dvogodišnje stanke, LADO vratio na Dubrovačke ljetne igre.

Uslijedila su gostovanja u Makarskoj 24. srpnja i u Vodicama 25. srpnja. U srcu turističke sezone, osim domaće publike, na tim je nastupima bilo i mnogo inozemnih turista, od kojih se većina prvi put susrela s hrvatskom folklornom baštinom.

LADO je, uz potporu Ministarstva kulture, 26. srpnja nastupio na otoku Pagu, gdje ga je publika oduševljeno dočekala i koncert na Trgu Petra Krešimira IV. u srcu staroga grada proglasila „događajem godine”. „Bio je to umjetnički spektakl. Pag dugo nikome nije darovao takav buran i dugotrajan pljesak”, rekla je Dijana Vuleta, ravnateljica Centra za kulturu i informacije Pag.

Ljetna turneja, još jedna u nizu uspješnih nastupa Ansambla LADO u obalnim mjestima i zaleđu, završila je u Ninu, povijesnom hrvatskom gradiću u kojem se hrvatska folklorna baština tradicionalno visoko cijeni, a kad je predstavlja omiljeni Ansambl, onda se pretvara u ljetnu scensku poslasticu. ~

Stanovnici Paga i njihovi gosti proglasili su koncert Ansambla LADO „događajem godine”

RASPORED NASTUPA

6. srpnja	Rab
7. srpnja	Poreč
22. srpnja	Zagvozd
23. srpnja	Dubrovnik
24. srpnja	Makarska
25. srpnja	Vodice
26. srpnja	Pag
27. srpnja	Nin

Premijerni program novog umjetničkog voditelja

Tradicionalnim godišnjim koncertima Ansambl LADO najavio je promjene u scenskom prikazu folklor. Ladove nastupe u 2017. godini pratit će moderna produkcija na visokoj razini, a stare točke osvanut će u novom ruhu

piše LIVIJA
ZGURIĆ
snimila PETRA
SLOBODNJAK

Nakon praizvedbe programa „Pokraj vode Drave” u prekrasnoj dvorani Mūpa u Budimpešti, Ansambl LADO nastupio je 4. studenoga u Molvama, rodnome mjestu dr. sc. Ivana Ivančana, svog dugogodišnjeg direktora i umjetničkog voditelja. Tim su nastupom, posvećenim

tom velikanu hrvatske folkloristike, započeli tradicionalni godišnji plesni koncerti, što je ujedno bio premijerni program novog umjetničkog voditelja Ansambla LADO Andrije Ivančana.

Uz koreografije dr. sc. Ivana Ivančana, koje su već godinama na Ladovu repertoaru, predstavljene su i tri nove koreo-

Program novog umjetničkog voditelja (dolje i desno) snimila je Hrvatska radiotelevizija, a bit će emitiran u siječnju 2017.

GODIŠNJI KONCERTI

Na koncertu u Spaladium Areni u Splitu bilo je 4000 gledatelja

Raspored nastupa

4. studenog

13. studenog

17. studenog

19. studenog

23. studenog

25. studenog
- Molve, Sportska dvorana Molve

Zagreb, HNK

Varaždin, HNK

Osijek, Gradski vrt Osijek

Zagreb, KD Vatroslava Lisinskog

Split, Spaladium Arena

grafije: „Ej, grišće plandovišće”, pjesme i plesovi iz Slavonije, „Kad te moji svatovi probude”, fragment baranjskog svadbenog običaja, i „Ženina volja”, pjesme i plesovi iz Posavine. U glazbenom dijelu programa posebna je pozornost posvećena glazbenim ikonama Ansambla LADO – Emilu Cossettu, Boži Potočniku i Marijanu Makaru.

Mjesto umjetničkog voditelja Andrija Ivančan preuzeo je u travnju 2016. godine. Godišnjim koncertom Ansambla LADO započela je nova era u scenskom prikazivanju folkloru, a to je bio i svojevrstan uvod u promjenu koncepta sastavljanja programa kako bi se intenzivirala dinamička struktura.

„Ovo je uvod u našu novu doktrinu scenske prezentacije folkloru općenito, koja će se potpuno programski definirati i afirmirati 2017. godine. To je priprema naše publike, naviknute na konvencio-

Na koncertu je bio i Nj. E. Keiji Takiguchi (dolje lijevo) te mnogi predstavnici diplomatskog zbora (dolje)

Ovo je uvod u našu novu doktrinu scenske prezentacije folkloru općenito, koja će se potpuno programski definirati i afirmirati 2017. godine

nalnu predstavu, na posve novu dinamiku. Ideja je da Ladove nastupe prati moderna produkcija na visokoj razini, što zapravo nije uobičajeno u scenskom prikazu folkloru. To će našoj publici biti vrlo zanimljivo, jer će na taj način stare točke moći vidjeti u novom ruhu”, rekao je Andrija Ivančan.

„Osobito mi je drago što je LADO ove godine, osim u nacionalnim kazališnim kućama, nastupio i u rasprodanim velikim dvoranama, kao što je Gradski vrt u Osijeku, a prvi je put ušao u Spaladium Arenu u Splitu”, rekao je ravnatelj Ansambla LADO Krešimir Dabo.

Dugogodišnji plan o koncertnom nastupu Lada u Spaladium Areni ostvaren je suradnjom s organizatorima iz Mediteran produkcije, koju je pokrenuo Vedran Drobina. Izniman trud u realizaciju tog projekta uložio je voditelj prodaje za Hrvatsku Nikola Obad. Koncert u Spaladium Areni bio je spektakularan završetak rođendanskih godišnjih koncerata, a umjetnici Ansambla LADO svojim su nastupom podigli na noge 4000 posjetitelja koji su došli vidjeti program „Pokraj vode Drave”. ~

Suradnjom do perfekcije

Ilustracije kojima su popraćeni nastupi Ladovih umjetnika na videozidu osmislio je venezuelanski umjetnik **Patricio Alejandro Agüero Marino**. Informatičku adaptaciju napravio je **Tomislav Matacun**, a vizualni identitet kreirao stalni Ladov suradnik s viškom adresom **Pero Vojković**. Kreativnim i dojmljivim oblikovanjem svjetla godišnjih koncerata istaknula se **Vesna Kolarec**.

Zlatokosa u prinčevu zagrljaju

I ove su se godine plesači i pjevači Ansambla LADO privremeno preobrazili u glumce i oživili vrlo zapetljanu priču o Zlatokosoj

piše ANA SPIŠIĆ
snimila PETRA SLOBODNJAK

Ladovi umjetnici,
s puno entuzijazma,
već godinama
uveljavaju mališane
i odrasle

Predstava koja je putovala od Hvara pa sve do Zagreba, uprizonjena je 8. prosinca u dvorani Ansambla LADO. Točno u podne, na dobro osmišljenoj sceni, krčmarica Klara Kašnar otvara krčmu Kod Angora zeca. Uz nježne zvukove gudačkog kvarteta (Marko First), naratorica Kristina Opačić Vručina uvela nas je u čarobnu priču – zla majka Gothel (Dijana Banek) otela je malenu princezu Zlatokosu (Anita Huđek), kako bi pomoću njezine čarobne kose ostala vječno mlada.

Kao i u svakoj bajci, princeza uvijek ima svog princa, u ovom slučaju lopova Flina Fakina (Tomislav Banić). Sada već 18-godišnja Zlatokosa natjera Flina da je odvede do grada kako bi vidjela prekrasna

svjetla koja se na nebu pojavljuju jednom na godinu, i to baš na njezin rodendan. Zauzvrat će mu vratiti krunu koju je sakrila nakon što je on upao u njezinu kulu. Vješto bježeći od opasnih lopova – braće Buzdovan (Ana Spišić i Mateja Kovačević) i konja šerifa (Josip Križanić), zajedno odlaze do grada.

Cijelo Zlatokosino putovanje pratio je njezin vjerni prijatelj kameleon Paskal kojeg je utjelovio izvršni Miljenko Piškorić. Kada su sretno stigli do grada, Zlatokosini roditelji, kralj i kraljica (Nevenka Adria Weissmann i Vlatka Januš Maroković), organizirali su veliko vjenčanje na koje su pozvali i posebnog gosta, Djeda Mraza, koji je na licima naših mališana pobudio razdragani osmijeh, ali nasmijao i odrasle u publici. ~

Odrastanje s baštinom

Odgojitelji, nastavnici i profesori u srednjim školama jamstvo su prenošenja vrijednosti nacionalne baštine i tradicijske kulture na mlađe naraštaje, pa je za njih organiziran stručni skup koji određuje bitne smjernice te plemenite obrazovne misije

piše **LIVIJA ZGURIĆ**
snimila LIVIJA ZGURIĆ

Ansambl LADO u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, organizirali su početkom veljače stručni skup za odgojitelje, nastavnike i profesore u osnovnim i srednjim školama, nazvan „Nematerijalna kulturna baština u odgoju i obrazovanju”. Bila je to jedinstvena prigoda da se nastavnici i odgojitelji na stručnim predavanjima pobliže upoznaju s pojmom i značenjem nacionalne baštine, osobito nematerijalne, kako bi stečena znanja mogli prenijeti na djecu već od njihove najranije dobi. Razumijevanje i poštovanje tradicije iznimno je važan dio edukacije namijenjen mladim naraštajima koji tako postaju promicatelji specifičnih tradicijskih vrijednosti svoga kraja, lokalnih različitosti i jedinstvenosti koje neprestano treba poticati i njegovati.

Na stručnom skupu osobito je ukazivano na važnost upoznavanja tradicijske glazbene

Josip Forjan (gore) upoznao je polaznike s tekstilnim rukotvorstvom, a Alan Kanski i Stjepan Večković (dolje) s tradicijskim instrumentima

kulture, kao dijela osobnog i društvenog identiteta. Istaknute su sličnosti i razlike među regijama, u povijesnom i suvremenom kontekstu. Kreativne radionice namijenjene djeci idealno su mjesto na kojem mladi naraštaji preuzimaju ulogu kreatora tradicijske kulture. Navedeni su i odgojni primjeri kojima se potiče njegovanje tradicijskih vrijednosti, međuljudskih odnosa i suživota te tolerancije prema drukčijem i manje poznatom.

Na dvodnevnoj edukaciji sudjelovalo je 60 polaznika iz cijele Hrvatske. Bile su oduševljene programom radionica na kojima su „iz prve ruke” saznale kako se izrađuje zlatovez i kakve se tekstilne tehnike koriste u Slavoniji, Baranji i Srijemu. Upoznale su se s različitim stilovima pjevanja i vokalnom praksom na pojedinim područjima. Pružena im je prilika za odabir i obradu glazbeno-plesnog materijala za djecu od predškolskog uzrasta do kraja osnovne škole. Polaznice su se okušale i u plesanju tradicijskih plesova i sviranju tradicijskih glazbenih instrumenata.

Idejno oblikovanje i provedbu programa radionica osmislila je dr. sc. Irena Miho- lić, znanstvenica Instituta za etnologiju i folkloristiku. Voditelji radionica bili su iz Ministarstva kulture, Instituta za etnolo- giju i folkloristiku, Posudionice i radionice narodnih nošnji, Etnografskog muzeja, OŠ Sesvetska Sela i Ansambla LADO. ~

Tradicija gradi budućnost

Ansambl LADO nastoji svoju djelatnost – usredotočenu na scenske nastupe – što više širiti i na obrazovna područja. Predavanjima, radionicama i drugim edukacijskim oblicima, organiziranim u zemlji i inozemstvu, odgaja mlađe naraštaje folkloristike i potvrđuje svoj status vodećeg promicatelja hrvatske tradicijske baštine

snimke DAMIR HAUPTMAN, KARLO ZGURIĆ, LIVIJA ZGURIĆ, FOTOARHIVE MFC-a i STJEPANA VEČKOVIĆA

Miljenko Piškorić podučavao je Amerikance hrvatskim tradicijskim pjesmama i plesovima

Kontinuirane edukacije važan su segment funkcioniranja Ansambla LADO. Osim stručnog skupa za odgojitelje, nastavnike i profesore u osnovnim i srednjim školama i predavanja za profesore hrvatskog jezika u inozemstvu, održanog u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, Ansambl LADO organizirao je mnoge seminare i radionice u Hrvatskoj i inozemstvu. Ove je godine pokrenuta i suradnja s festivalom Design district u sklopu koje su Vlatka Hlišć, plesna asistentica i Nataša Gluić, solistica Ansambla LADO, održale radionicu za djecu. Zadovoljstvo polaznika potvrđuje da su te aktivnosti – koje navodimo u sažetom obliku – bile iznimno uspješne.

FOLKLORNA BAŠTINA ANSAMBLA LADO

U Odjelu za odrasle Narodne knjižnice i čitaonice Vlade Gotovca u Sisku 28. lipnja 2016. održano je predavanje „Folklorna baština Lada”. Govorili su ravnatelj Lada Krešimir Dabo i Livija Zgurić, voditeljica

PR-a i marketinga. Sišćani su – skloni njegovanju tradicijskih pjevačkih i plesaćkih izričaja svoga kraja – sa zanimanjem i zahvalnošću pratili njihovo izlaganje o tome kako je Ansambl strukturiran te koliko se truda ulaže da bi se postigli vrhunski rezultati kojima se LADO predstavlja u zemlji i svijetu. (Ljiljana Šorgić, knjižničarka)

HRVATSKI PLESovi U KALIFORNIJI

Zahvaljujući pionirki folklornih plesnih kampova Madelynne Green, koja je 60-ih godina prošlog stoljeća u mjestu Mendocino osnovala Mendocino Folklore Camp,

Kalifornija već desetljećima organizira predstavljanje nacionalnih tradicijskih kultura u SAD-u. Kamp je mjesto na kojem glazba, običaji, folklor i tradicijska jela tvore scenografiju i ugođaj jedinstvenosti različitih naroda. Udaljen četiri sata vožnje automobilom od San Francisca, kamp se doima kao da je u njemu vrijeme stalo.

Kao predstavnik Ansambla LADO, od 18. do 25. lipnja 2016. bio sam predavač hrvatskih tradicijskih plesova. Jednosatna predavanja održavana su u Linscott Dance Hallu dva puta na dan – u jutarnjim i večernjim satima. Za polaznike i predavače svaku je večer bio organiziran dance party sa živom glazbom koju je izvodio Camp Band.

Moje su radionice obuhvaćale plesove Bilogore, Baranje, Međimurja, Zagorja, Dubrovnika i Bunjevačkih Hrvata. Na predavanjima je bilo od 20-ak do 30-ak polaznika. Radionica je započinjala kratkim predavanjem o podrijetlu i značajkama svakog pojedinog plesa, nakon čega je uslijedilo raščlanjivanje i uvježbavanje plesnih koraka. Amerikanci u dobi od 15 do 70 godina pokazivali su iznimno veliko zanimanje za hrvatsku tradicijsku baštinu.

Naposljetku sam organizirao Croatian Party pod nazivom „Vidovdansko proštenje” (kirvaj, dernek) u čast sv. Vida, zaštitnika plesa i plesača. U plesnoj dvorani bilo je mjesto na kojem se molilo sv. Vidu i šator u kojem se uz tamburaše pjevalo, sviralo i slavilo. Podijelio sam medenjake i domaćinski zaplesao sa svakom polaznicom.

Održan je i izbor za najljepšu nošnju, na kojem je pobijedila Lynnanne Miller iz Altadena, odjevena u izvornu posavsku nošnju. Na dar je dobila originalni hrvatski litararski vijenac. (**Miljenko Piškorić**, solist Ansambla LADO)

HRVATSKA GLAZBALA PREDSTAVLJENA U LITVI

Na Međunarodnom kongresu bjeloruskih studija u Kaunasu u Litvi, održanom od 6. do 9. listopada 2016., prvi je put sudjelovao netko iz jugoistočnog dijela Europe. Kao glazbenik Ansambla LADO, bio sam jedan od 400 govornika na tom kongresu, a predstavio sam hrvatska glazbala s osvrtom na prošlost i sadašnjost: gajde, četveroglasne i peteroglasne dude, hercegovački mih, dalmatinski mih, istarski mih i otočke mihove. (**Stjepan Večković**, glazbenik Ansambla LADO)

TRI KUBIKA KULTURE

U Sloveniji je ove jeseni počela djelovati „Velika jesenja škola folklore”, koju u sklopu kulturno-obrazovnog projekta „Tri kubika kulture” izvodi Hrvatski KUD Komušina iz Škofje Loke. Hrvatski KUD Komušina, zajedno s bošnjačkim, srpskim i hrvatskim partnerskim udrugama iz različitih krajeva Slovenije – Jesenica, Postojne, Lendave i Novog Mesta – izvodio je različite projektne aktivnosti širom Slovenije.

Do lipnja 2017. održat će se pet različitih kulturno-obrazovnih radionica, s ciljem

poboljšanja životnih prilika pripadnika različitih manjinskih etničkih skupina nastanjenih u Sloveniji. Projekt „Tri kubika kulture”, vrijedan 75.000 eura, u cijelosti financiraju Europski socijalni fond te Ministarstvo kulture Republike Slovenije.

Za izvođenje projektnih aktivnosti svih radionica angažirani su najveći stručnjaci određenih područja, a na radost polaznika koji pohađaju obrazovne radionice folklor, odazvali su se i ugledni koreografi iz slovenskog ansambla France Marolt, Beogradskog kola, Bosanskog kola i hrvatskog folklornog ansambla LADO.

Krešimir Dabo, ravnatelj Ansambla LADO, ponudio je svoju pomoć izvoditeljima projekta i za tu svrhu angažirao svoje najbolje stručnjake: Andriju Ivančana, umjetničkog voditelja Ansambla, i plesne voditelje i soliste Vlatku Hlišć, Alena Šuškovića i Željka Kveštaka koji su osmislili obrazovni koncept po kojem su pripadnici manjina u Sloveniji učili plesati alpske, panonske, dinarske i mediteranske plesove.

Bez obzira na etničku pripadnost i drukčiju folklorističku školu, pripadnici bošnjačke, srpske i hrvatske manjinske zajednice u Sloveniji na takvim radionicama uče kako je kulturno bogatstvo svakog naroda neprocjenjivo, a kulturne razlike obogaćuju svaku životnu sredinu. (**Damir Hauptman**, autor i voditelj projekta „Tri kubika kulture”)

Stjepan Večković prvi je sudionik iz Jugoistočne Europe na Međunarodnom kongresu bjeloruskih studija

Plesni voditelji i solisti Vlatka Hlišć i Alen Šušković održali su dvije odvojene radionice u Sloveniji

STUDENTI VOLE FOLKLOR

Krešimir Dabo, ravnatelj Ansambla LADO, Vlatka Hlišć, plesna asistentica, Alen Šušković, plesni asistent i Livija Zgurić, viša stručna savjetnica za odnose s javnošću, 29. studenoga 2016. održali su na Filozofskom fakultetu u Ljubljani predavanje i radionicu hrvatskih plesova.

Krešimir Dabo i Livija Zgurić govorili su o Ansamblu LADO, njegovoj ulozi i kulturnološkom značenju za Republiku Hrvatsku. Objasnili su studentima institucionalnu zadaću Ansambla u prikupljanju, obradi, čuvanju i scenskom prikazivanju najljepših i najvrednijih primjera hrvatske plesne i pjevnice tradicije. Govorili su i o projektima

i ostalim aktivnostima Ansambla LADO, jedinog profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj.

Plesni asistenti Vlatka Hlišć i Alen Šušković na jednosatnoj radionici upoznali su studente s podjelom narodnih plesova na četiri glavna područja: alpsko, panonsko, dinarsko i jadransko, te objasnili tradicijske razlike između pojedinih hrvatskih krajeva, uočene istraživanjem i promatranjem stilskih, ritmičkih i koreografskih karakteristika narodnih plesova, smjera kretanja, načina držanja, vrste glazbene pratnje, pjeva li se uz ples ili ne i sl.

Na predavanju i radionici bilo je 30-ak sudionika. Najviše studenata prve, druge i treće godine kroatistike, južne slavistike, slovenistike (koji slušaju izborni hrvatski jezik), nekoliko studenata etnologije i muzikologije te profesori s Odsjeka za slavistiku: Vesna Požgaj Hadži, Tatjana Balažić Bulc i Barbara Buršić. Bila je nazočna i gospođa Božena Leš, opunomoćena ministrica iz Veleposlanstva RH u Sloveniji.

„Prema prvim reakcijama studenta i po tome što su mi neki od njih prije početka predavanja rekli da će morati ranije otići zbog drugih predavanja i tečajeva, a naposljetku su svi ostali do kraja predavanja, mogu zaključiti da je i njima bilo zanimljivo kao i meni”, rekla je Barbara Buršić, organizatorica predavanja. (**Livija Zgurić**, viša stručna savjetnica za odnose s javnošću Ansambla LADO) ~

Galerijsko predstavljanje bogatstva duha

Adrijana Mamula, Miljenko Piškorić i Željko Kveštak, solisti Ansambla LADO, predstavili su se izložbom ulja na platnu, fotografija i tekstilnih rukotvorina, potvrđujući tako svoju višestruku talentiranost, ali i skrovite kutke svoje intime nepoznate široj javnosti

piše KREŠIMIR DABO
snimio ANTUN BUKOVEC

Među uzvanicima bili su bivši i sadašnji umjetnici Lada, prijatelji i obitelji umjetnika izlagača

Scenska atraktivnost i programska raznolikost koncertnih programa Ansambla LADO svjedoče o iznimnoj plesačkoj, pjevačkoj i glazbenoj nadarenosti umjetnika koji su svoj život posvetili očuvanju i njegovanju folklorne baštine. Ipak, mnogobrojna vjerna publika, koja redovito i pomno prati

Ladove nastupe, dosad se nije imala prilike upoznati i s nekim drugim, pomalo intimističkim umijećima nekolicine višestruko talentiranih članova Ansambla. A upravo ih ta druga kreativna dostignuća – naoko nevezana uz folklorni izraz, ili pak samo posredno povezana sa scenskom profesijom – otkrivaju u posve novom svjetlu.

IZAZOV I ZADOVOLJSTVO

Predstaviti tu njihovu samozatajnu, za mnoge iznenađujuću aktivnost i postaviti izložbu ulja na platnu, fotografija i tekstilnih rukotvorina naših solista bio nam je i izazov i posebno zadovoljstvo. Izložba u galeriji udruge „Umjetnost osmijeha“, održana od 22. travnja do 6. svibnja 2016., nazvana „Igra boje i dodira“, posjetiteljima je omogućila uvid u kreativne dosege i svestranost naših plesaca pjevača Adrijane Mamule, Miljenka Piškorića i Željka Kveštaka.

Upravo je to bila težnja ove izložbe: omogućiti našim plescima-pjevačima i glazbenicima predstavljanje i u drugim umjetničkim žanrovima, ukazati na njihov istančan senzibilitet i maštovitost iskazanu i na drugim stvaralačkim područjima.

KREATIVNA RAZNOLIKOST

Ansambl LADO, osim što želi pružiti uvid u raznolike kreativne dosege svojih članova, i na ovaj način učvršćuje prisne veze s vjernom publikom koja voli i cijeni hrvatsku tradicijsku kulturu i njezine pro-

To je umjetnost toliko različita, a u biti tako slična umjetnosti narodnoga duha – zrcalnoj u raznolikosti i razigranosti pjevnih, plesnih, običajnih, odjevnih i govornih oblika što žive i mijenjaju se stoljećima... **Katarina Bušić**

micatelje. Ova je izložba prvi takav projekt u nizu planiranih projekata kojima će LADO predstavljati raznolikost kreativnih potencijala svojih umjetnika. Iskušavajući se na mnogim područjima stvaralaštva, članovi Ansambla LADO svojim talentom i potrebom njegovanja duhovnih vrijednosti posredno pokazuju kako je izvoriste njihove scenske atraktivnosti i perfekcije u kompleksnosti duhovne i tjelesne usklađenosti, ali i prožimanju i upotpunjavanju različitih nadarenosti. ~

Solistica Adrijana Mamula zahvalila je posjetiteljima u svoje ime i u ime kolega Željka Kveštaka i Miljenka Piškorića

Kustosica izložbe Katarina Bušić, Irena Batinić, vlasnica galerije „Umjetnost osmijeha“, i Krešimir Dabo, ravnatelj Ansambla LADO, pozdravili su uzvanike na otvorenju izložbe

Fala ti, draga Verice!

Dugogodišnja plesna voditeljica i solistica **Verica Radić** otišla je u mirovinu. Sa zahvalom cijelog Ansambla LADO, ali i posebno emotivnim oproštajem svoje bliske prijateljice Dijane Banek

piše DIJANA BANEK

snimke MARTINA KENJI, ROBERT GAŠPERT i FOTOARHIVA ANSAMBLA LADO

Koncertom „Kolo igra, tamburica svira“, održanim 11. srpnja na Sceni Amadeo u Zagrebu, Ansambl LADO oprostio se od svoje dugogodišnje plesne voditeljice i solistice Verice Radić koja je otišla u mirovinu.

Živjela je životom u kojem nije bilo mnogo toga unaprijed zacrtanog, životom ispunjenim entuzijazmom i zanosom, od kojih je 36 godina provela u Ansamblu LADO. Njezine solističke, plesne i vokalne uloge, poput onih u božićnim i korizmenim koncertima ili koreografijama, kao što su „Med Murom i Dravom“, „Podravski svati“, „Kamengoro prozeleni rano“, „Pjesme i plesovi travničkog kraja“ itd., ostat će u trajnom sjećanju folklornih stručnjaka i Ladove vjerne publike.

Na sceni je bila živahna i vesela, originalna i sugestivna u ulogama čvrstih, ali ranjivih narodskih žena „stvorenih za trpljenje“. Osebujuć glas, snažan i pun emocija, ostat će zapamćen po prekrasnim izvedbama u duetima, tercetima i malim sastavima.

Kao plesna voditeljica zahtijevala je od nas plesača puno tehničkog usavršavanja, ali je ujedno inzistirala da izrazimo svoju osobnost. Plesačima nije tolerirala mlakost i nedovoljnu izražajnost. Pamtit ćemo njezine najpoznatije izreke: „Nakeki se“, „Budi frčna“, „Nek ti radi lalovka“, „Kontemplirajte si prije pjesme“, „Nemoj bit kak kuhana noga“, „Nek bude vehementno“...

Bila je neobuzdana, žustra, žestoka i strastvena. Gotovo četiri desetljeća pot-

puno predana kreativnim ostvarenjima Lada, umjetničkim idejama i programima. Prema nama plesačima njegovala je odnos prisnosti, povjerenja i razumijevanja za sve naše boljke i probleme. Uvijek smo bili „njezina deca“.

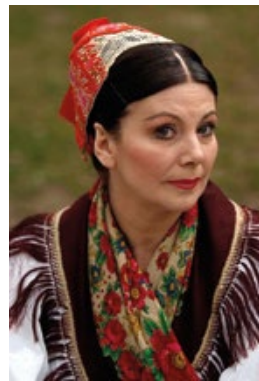
Bila je topla, otvorena i suosjećajna. Neumorna i širokih interesa, bila je poznata kao izvrsna vrtlarica i domaćica u čijim smo plodovima i delicijama mnogo puta uživali.

Već mi fali, a falit će mi još i više. Falit će mi naša časkanja u autobusu i na turnejama. Falit će mi njezina brižnost, dovtijliva rješenja u kriznim situacijama koja je samo ona mogla smisliti. I izreka koju je često izgovarala: „Što te ne uništi, to te ojača!“ ~

Nezaboravne uloge temperamentne plesačice

Nakon 36 godina iznimno plodne karijere u mirovinu je otišla solistica Vlatka Januš Maroković, koja je u povijesti Ansambla LADO ostavila dubok trag, o čemu svjedoče i sjećanja njezinih kolega

piše **NATAŠA GLUIĆ**

snimke PETRA SLOBODNJAK, IVO PERVAN,
FOTOARHIVA ANSAMBLA LADO

Ovogodišnjim koncertima od Ansambla LADO oprostila se dugogodišnja solistica Vlatka Januš Maroković, čiju su profesionalnu karijeru, dugu 36 godina, obilježile uspješne solističke uloge u kojima je ostavila izniman umjetnički trag. Njezin plesачki temperament i virtuoznost dolazili su do izražaja u koreografijama poput „Krč-

kog tanca”, „Valpovačkog kola”, „Prigorskim plesovima”, „Podravskim svatima”, „Baranjskim plesovima”, „Ladarkama” i mnogim drugim.

Vlatka je svoj talent ubrzano i uspješno razvijala, a u kasnijim godinama svoje karijere, scensko iskustvo i znanje uspješno i sa srcem prenosila je na mlađe naraštaje u Ansamblu.

Kolege su o Vlatki Januš Maroković izričali mnoge pohvale, sažimajući ih u dojmove koji su podjednako upućivali na njezinu ljudsku i scensku veličinu.

„Naša Vlatka na sceni je bila djevojčica znatiželjnih očiju, vrcastog osmijeha i temperamentnih kretnji.”

„Solistica s bezbroj kreacija i uloga u koje se uvijek stopostotno uživala.” „Tajanstvena, dostojanstvena, a istovremeno puna energije i plesачkog nerva u „Krčkom tanecu”. Zaigrana, prpošna i lepršava u „Valpovačkom kolu”, „Prigorskim plesovima”, „Podravskim svatima”, „Baranjskim plesovima”, „Ladarkama”...”

„Samozatajna i nenametljiva plesačica puna talenta i energije. Velika profesionalna uvijek spremna za rad, ali i za šalu.”

„Partnerica na koju se uvijek moglo osloniti jer je sve korake i koreografske crteže znala napamet, do najsitnijih pojedinosti.”

„Učiteljica majčinskog strpljenja za mlađe kolege kojima je svoje znanje i ljubav darivala nesebično i bezuvjetno.”

Lijepa riječi za kraj profesionalnog puta, utkanog u povijest Ansambla LADO. ~

Kako uspješno komunicirati s javnošću

Članovi Hrvatske udruge za odnose s javnošću posjetili su Ansambl LADO gdje su se upoznali s poviješću, djelovanjem i riznicom najstarijeg i najboljeg folklornog ansambla u Hrvatskoj

piše **SIMONA TURUDIĆ**

snimila PETRA SLOBODNJAK

Posjetitelji i kolege zaposleni u odjelima odnosa s javnošću sa zanimanjem su slušali izlaganja o radu Ansambla LADO

Hrvatska udruga za odnose s javnošću (HUOJ) svake godine za svoje članove, hrvatske stručnjake za odnose s javnošću, organizira projekt Carpe diem. Cilj je projekta upoznavanje članova s radom komunikacijskih odjela drugih organizacija i tvrtki te predstavljanje raznovrsnih aktivnosti na području komuniciranja s javnošću. Posjet predstavnika Hrvatske udruge za odnose s javnošću nekoj tvrtki ili organizaciji pridonosi

upoznavanju i organiziranju zajedničkih projekata, a članove bi trebalo potaknuti na pozitivne promjene u vlastitim organizacijama.

Projekt Carpe diem održao se 11. studenog 2016. u prostorijama Ansambla LADO, na sam Ladov rođendan. Ravatelj Ansambla Krešimir Dabo i viša stručna savjetnica za odnose s javnošću i marketing Livija Zgurić organizirali su prezentaciju na kojoj smo se imali prilike upoznati s djelovanjem te kulturne institucije i njezinom poviješću, ali i doznati mnoge zanimljive pojedinosti vezane uz nastupe, narodne nošnje i glazbala, koreografski i stručan rad na kojem se temelji izvrsnost Ansambla LADO.

U sklopu projekta Carpe diem bili smo nazočni na probi koreografije „Podravski svati”, a pozdravio nas je Andrija Ivančan, umjetnički voditelj Ansambla LADO.

Bilo je organizirano i razgledavanje bogate Ladove riznice narodnih nošnji, kojom prigodom smo doznali kako se nošnje održavaju te da plesači moraju pomno paziti kako ih koriste na sceni, jer su posrijedi i neki raritetni primjerci koji datiraju još iz 19. stoljeća.

HUOJ je i dosad uspješno surađivao s Ansamblom LADO, primjerice kad su članovi HUOJ-a, za svečani koncert u povodu 56. rođendana Lada, ulaznice mogli kupiti po promotivnoj cijeni. Radujemo se nastavku te suradnje i budućim druženjima. ~

Sudionici projekta na probi Ansambla LADO

Modni stručnjak i glasnogovornik HZZO-a Nenad Korkut u riznici narodnih nošnji

Hrvatsko-poljske folklorne veze

LADO i Śląsk, nacionalni folklorni ansambli Hrvatske i Poljske, razmijenili su iskustvo izvođenja tradicijskih napjeva, a dogodne se očekuje njihov zajednički koncert u Zagrebu

piše NEVENKA ADRIA WEISSMANN
snimila PETRA SLOBODNJAK

Ansambl LADO odazvao se pozivu poljskog Nacionalnog ansambla plesova i pjesama Śląsk da sudjeluje u projektu „Helokanie i njezine korelacije u državama južne Europe”. Tijekom održavanja seminara u prostorijama Ansambla LADO, od 5. do 9. prosinca, polaznici ansambala dviju zemalja razmijenili su iskustvo izvođenja tradicijskog načina pjevanja.

Beata Pyda, voditeljica pjevanja i solistica, i Marian Chrobok, voditelj pjevanja Ansambla Śląsk, svladali su tehniku ojkanja, najstarijeg oblika arhaičnog, tradicijskog pjevanja na hrvatskim područjima, koje po etnografskoj podjeli pripada području dinarskog areala – dalmatinskog zaleđa, Ravnih kotara, Bukovice, podvelebitskog kraja, Like, Korduna i karlovačkog

područja. Ojkanje je UNESCO uvrstio na popis ugrožene nematerijalne svjetske baštine.

Prvakinja i solistica Ansambla LADO Dijana Banek i Adrijana Mamula naučile su pjesmu „Helokanie”, jednu od najpoznatijih pjesama na repertoaru Ansambla Śląsk, impresionirajući poljske kolege svojim vokalnim umijećem.

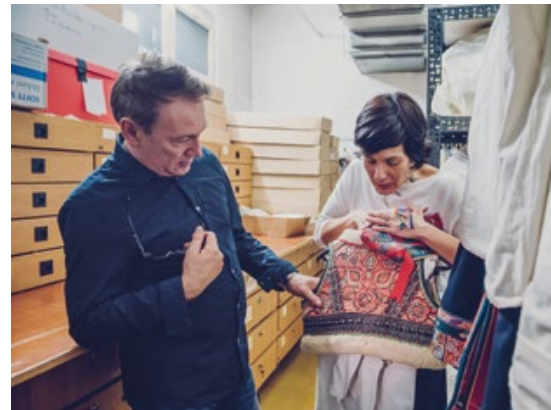
Vrhunac plodne suradnje dvaju ansambala bio je u subotu 10. prosinca, u dvorani Ansambla LADO, kad su umjetnici izveli naučeni glazbeni materijal.

Seminar namijenjen umjetnicima ansambala Śląsk i LADO vodili su Beata Pyda, solistica i voditeljica pjevanja Ansambla Śląsk, i Dražen Kurilovčan, dirigent-glazbeni voditelj Ansambla LADO.

Nositelj ovog projekta je Ansambl Śląsk u suradnji s Ministarstvom kulture i državne baštine Republike Poljske, a Ansambl LADO, zajedno s Ansamblom SLUK iz Republike Slovačke, jedan je od

partnera u toj međunarodnoj suradnji.

Nastavak partnerske suradnje očekuje se sljedeće godine, kad se planira zajednički koncert Ansambla Śląsk i Ansambla LADO u Zagrebu. ~

Nevenka Adria Weissmann i Marian Chrobok u riznici narodnih nošnji

Diskusiju za okruglim stolom predvodili su voditelji projekta s hrvatske i poljske strane, Nevenka Adria Weissmann i Jarosław Mlynski

Umjetnice Dijana Banek i Beata Pyda zamijenile su nošnje nakon izvedbe u prostorijama Ansambla LADO

PROGRAM

„Bog se rodo”

Marian Chrobok, voditelj pjevanja Ansambla Śląsk, pratnja članovi Ansambla LADO: prvak **Bojan Kavedžija**, solist **Nenad Malić**, srednja uloga **Matelj Gluščić** i plesač-pjevač **Antun Leinveber**

„Slavuj piva”

Beata Pyda, voditeljica pjevanja i solistica Ansambla Śląsk

„Helokanie”

„Sloneczko”

Dijana Banek i Adrijana Mamula, prvakinja i solistica Ansambla LADO

Plesači i pjevači u top-formi

Ansambl LADO uvodi nove metode tjelesne pripreme plesača i pjevača, izloženih iscrpljujućim koncertnim nastupima. Stručnjaci su razradili poseban program za izvođače, a prvi rezultati vrlo su ohrabrujući

piše ĐURĐA PODVORAC, prof.
snimila PETRA SLOBODNJAK

Tjelena priprema plesača-pjevača uvelike se razlikuje od pripreme sportaša različitih sportova. Plesači i pjevači, u svemu različiti od sportaša, u dobnom rasponu od dvadesetak do pedesetak godina, tijekom iznimno napornog scenskog nastupa dodatno su opterećeni i vrlo teškim nošnjama, što zahtijeva visok stupanj tjelesne izdržljivosti i dobru pripremljenost za svladavanje napora kojima su izloženi.

Svatko od njih ima svoju povijest bolesti i iskustvo liječenja od različitih ozljeda, a pjevači su dodatno izloženi iscrpljujućem ovladavanju tehnikama pjevanja na kojima se temelji važan dio programa. Godišnji ritam (makrociklus) vježbanja i koncertnih nastupa bitno je drukčiji od periodizacije sportskih nastupa, podvrgnutih unaprijed određenim fazama i mikrociklusima. Od plesača i pjevača u određenim se, iznimno opterećujućim razdobljima (godišnji koncerti u studenome, ljetne ili inozemne turneje itd.), očekuju vrhunski rezultati neovisno o tjelesnoj izdržljivosti, a ništa manja očekiva-

nja nisu ni u zasebnim nastupima, čiji se ritam razlikuje od godine do godine.

KORISNE PROMJENE

Kineziolog se sučeljava s ozbiljnom profesionalnom zadaćom kako pjevače i plesače osposobiti za što lakše, bezbolnije i uspješnije obavljanje njihovih profesionalnih obveza.

U posljednjih šest mjeseci uvedene su značajne promjene u sustav tjelesne pripreme plesača Ansambla LADO. Te su novine bile nužne, a već su pokazale dobre rezultate: Ansambl je na godišnjim koncertima u studenome pokazao vrlo dobru formu i uspio izbjeći ozljeđivanja. Tome je pridonijela i suradnja umjetničkog voditelja, asistentata i trenera oko rasporeda opterećenja unutar trenažnog dana te redovni fizioterapijski zahvati usklađeni s mogućnostima plesača.

Na početku sezone prvi su put provedene dvotjedne bazične sportske pripreme (dva treninga dnevno, jedan dan na futingu u Maksimiru) radi poboljšanja kondicije svih topoloških regija tijela i podizanja svih funkcionalnih i motoričkih sposobnosti. Osobita je pažnja posvećena stabilnosti centra tijela (*core stability*): trbušnih mišića, donjih leđa, zdjelice s pripojima bedrenih mišića, gluteusa. Korištena su jednostavna pomagala: pump setovi s mogućnosti prilagodbe optere-

S novim umjetničkim vodstvom promijenjen je način i pristup zagrijavanju tijela prije plesnih proba, što se pokazalo korisnim i uspješnim

Tjelesna priprema uključuje i stjecanje kondicije za boravka u prirodi

ćenja prema potrebama, ručni utezi, step platforme, pilates lopte, gume i vijače.

OPUŠTANJE I OPORAVAK

Osim frontalnog načina rada, primjenjivani su cirkularni i kružni te intervalni treninzi razrađeni s dvije do tri težinske varijante. Tijekom priprema trenažni dan nastavljao se postavljanjem novih koreografija i razradom postojećih, s niskim intenzitetom opterećenja i – naposljetku – *core stability* treningom i sustavnim vježbama istezanja za opuštanje i oporavak.

Slične pripreme bile bi poželjne i nakon zimskog dijela godišnjeg odmora.

Tijekom dijela sezone ispunjene nastupima preporučuju se kondicijski treninzi za zagrijavanje-prevenciju-održavanje i regeneracijski treninzi s naglaskom na kinezio-terapijske i pilates *core stability* vježbe. U manje intenzivnim razdobljima predviđeni su razvojni kondicijski treninzi od 45 do 60 minuta (repetitivna i eksplozivna snaga, brzinska izdržljivost).

U budućnosti bi trebalo razvijati programe i stvarati uvjete koji će omogućiti maksimalno individualiziran pristup sport-sko-plesnoj formi svakog pojedinca. ~

SUSTAV TJELESNE PRIPREME

- Pomak svakodnevnih fitness treninga/zagrijavanja neposredno prije nastavka plesnih proba (kako bi zagrijavanje ispunilo svrhu – tjelesnu pripremu za plesne napore)
- Obavezno sustavno istezanje na kraju radnog dana i poslije svakog nastupa
- Priprema individualnog „treninga za održavanje” tijekom ljetne stanke
- Uvođenje dvotjednih sportskih priprema na početku radne sezone
- Ujednačavanje stila rada (trenerska ekipa s razrađenom koncepcijom i metodama)

Novi sjaj tradicijskog ruha

U projektu obnove narodnih nošnji, uništenih u poplavama na području Cvelferije u županjskoj Posavini, sudjelovao je i Ansambl LADO. Obnovljene nošnje cvelferijskih vezilja LADO je predstavio na koncertu održanom 21. svibnja u Drenovcima.

piše **JOSIP FORJAN**, ravnatelj Kulturnog centra Travno

snimio **DRAŽEN BOTA**

Naselja županjske Posavine, južnog i jugoistočnog dijela Vukovarsko-srijemske županije, regionalno i etnografski dijele se u dvije veće skupine, povijesne cjeline – Elferiju i Cvelferiju. Cvelferiji pripadaju Drenovci, Đurići, Gunja, Posavski Podgajci, Račinovci, Rajevo Selo, Soljani, Vrbanja i Strošinci.

U katastrofalnoj poplavi koja je sredinom svibnja 2014. pogodila to područje, oštećeni su i uništeni mnogi primjerci tradicijskoga ruha. Ministarstvo kulture pokrenulo je u prosincu 2014. veliki projekt kojim se željelo revitalizirati kulturni život u stradalim selima, a potom i na cijelom području Cvelferije. Projekt je uključivao izradu tradicijskih instrumenata i rekonstrukciju reprezentativnih kompleta različitih inačica narodnih nošnji koje će se predati na trajno korištenje kulturno-umjetničkim društvima u tim selima. Ostvarenje projekta potpomogao je i Ansambl LADO, sakupivši na humanitarnom koncertu pedeset tisuća kuna. Novac je doniran Kulturno-umjetničkom društvu „Sava” iz Rajeva Sela.

U projektu je sudjelovalo mnoštvo pojedinaca i ustanova: Etnografski muzej u Zagrebu, Posudionica i radionica narodnih nošnji, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, Ansambl LADO i Zavičajni muzej „Stjepan Gruber” iz Županje.

U projekt su različitim aktivnostima bila uključena 153 pojedinca, udruge i ustanove, od kojih je 96 pojedinaca, udruga ili ustanova aktivno sudjelovalo u izradi nošnji. Izrađena su ukupno 84 kompleta (62 kompleta slavonskih šokačkih nošnji, 20 kompleta za bošnjačku i 2 kompleta za slovačku nacionalnu manjinu), 18 valjanih šokačkih vesti špenzleta, muški šokački kaput od čohe i muška šokačka bunda te cifrani kožuh. Izrađeno je 25 tradicijskih instrumenata. Novcem koji je donirao Ansambl LADO, za KUD „Sava” iz Rajeva Sela izrađena su tri kompleta svečanih muških i jedan komplet svečane ženske cvelferske narodne nošnje, ukrašene starinskom tkalačkom tehnikom čunčanja te pet komada muških valjanih vesti špenzleta. One su prepoznatljiv simbol regionalnog i nacionalnog identiteta stanovnika Cvelferije.

Rezultati projekta predstavljeni su na koncertu u Drenovcima 21. svibnja 2016., na kojem su sudjelovala zavičajna kulturno-umjetnička društva i Ansambl LADO. Tom prigodom umjetnici Lada izveli su dvije točke: „Ej, sviraj Pavo” – pjesme i plesovi Baranje, a posebno za ovu prigodu izvedena je točka „Cvelferijo, srce Slavonije” – pjesme i plesovi Cvelferije, koju je koreografski oblikovao Mojmir Golemac, a glazbena obrada zasluga je Zorana Jakunića. Ansambl LADO izveo ju je u nošnjama koje su izradile vezilje u Cvelferiji, uključene u projekt njihove obnove. ~

Svečanost duhovnih vrijednosti

Na svečanoj akademiji, održanoj u povodu 25. obljetnice uvođenja katoličkog vjeronauka u hrvatske školske i predškolske ustanove, gostovao je Ansambl LADO, koji zajedno s Hrvatskom biskupskom konferencijom sustavno promiče duhovne vrijednosti

LADO je pripremio splet duhovnih i svjetovnih napjeva

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimke FOTOARHIVA HRVATSKE
BISKUPSKE KONFERENCIJE

U Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu, u organizaciji Hrvatske biskupske konferencije, 13. listopada održana je svečana akademija u povodu 25. obljetnice uvođenja katoličkoga vjeronauka u hrvatske osnovne i srednje škole te predškolske ustanove. Vjeronauk je u hrvatske škole uveden 1991. godine, na temelju Ugovora Svete Stolicy i Republike Hrvatske te provedbenog ugovora Vlade RH i Hrvatske biskupske konferencije.

Mons. Đuro Hranić, predsjednik Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju

Bogat kulturni program započeo je izvođenjem hrvatske himne u interpretaciji Ansambl LADO, koji se te večeri u nekoliko navrata vraćao na pozornicu, svaki put nagrađen burnim pljeskom publike. Cijelo događanje pratili su ugledni uzvanici iz kulturnog, političkog i vjerskog života Republike Hrvatske.

Crkveni i svjetovni uglednici, primjerice msgr. Želimir Puljić, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, i Predrag Šustar, tadašnji ministar znanosti, obrazovanja i sporta, nisu krili zadovoljstvo dojmljivim ugođajem u Hrvatskom narodnom kazalištu.

Mnoge koreografije na repertoaru Ansambl LADO sadrže prikaz vjerskih običaja duboko ukorijenjenih u hrvatskom narodu. LADO je odraz nacionalnog bića, promicatelj duhovnih vrijednosti i brižni čuvar tradicijske baštine, pa je nazočnost Ansambl na obljetničkoj svečanosti bila i očekivana i neizostavna, jednako kao što su Ladovi korizmeni i božićni koncerti neizostavan dio blagdanskog ugođaja. ~

Oživljavanje folklorne baštine Zeline

Predstavljanjem koreografije „Po zelinskom kraju” Ivica Ivankovića, uz glazbenu obradu Alana Kanskog, u izvornim narodnim nošnjama koje je birao prof. Zvonimir Ljevaković, scenski je oživotvorena iznimno vrijedna folklorna baština tog područja

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimila PETRA SLOBODNJAK

U dvorani Ansambl LADO predstavljena je koreografija Ivica Ivankovića „Po zelinskom kraju”, kojom se publici prezentira folklorna baština zelinskog kraja.

„Novu koreografiju postavili smo uz financijsku potporu Ministarstva kulture

NOVA KOREOGRAFIJA

Republike Hrvatske, a osobito smo ponosni na to što je uz našeg dugogodišnjeg suradnika, koreografa Ivicu Ivankovića, glazbenu obradu za ovu točku pripremio Alan Kanski, voditelj orkestra Ansambl LADO”, rekao je tom prigodom ravnatelj Krešimir Dabo.

Glazbeno-scenski prikaz zelinske folklorne baštine rezultat je Ivankovićevih istraživanja u gradiću Sveti Ivan Zelina i okolici, kao i znanja stečenih na davnim folklornim seminarima na kojima su plesove zelinskoga Prigorja predstavili dr. sc. Ivan Ivančan i Ivan Kamenarić. Lokalna kulturno-umjetnička društva i danas vrlo uspješno njeguju i predstavljaju osebujnu folklornu građu zelinskoga kraja.

„Za potrebe oživljavanja zelinske folklorne građe ovim novim scenskim predstavljanjem Ansambl LADO raspolaže i vrlo lijepim, izvornim zelinskim narodnim nošnjama koje odlikuje jednostavnost i čvrsta poveznica s tradicijom. Za LADO ih je birao njegov osnivač, prof. Zvonimir Ljevaković. To mojem postavljanju ove koreografije daje dodatnu težinu, a meni je veliko zadovoljstvo i posebna čast što sam bio u prilici predstaviti je kolegama u Ansamblu i publici”, istaknuo je koreograf Ivica Ivanković. ~

Koreografija je premijerno izvedena u dvorani Ansambl LADO

Blagdanski ugođaj bliskosti i dobrote

Tradicionalnom božićnom turnejom i nastupima u pretežito sakralnim objektima LADO je i ove godine poslao snažnu duhovnu poruku koju je publika prepoznala kao poticaj na zbližavanje među ljudima i nastojanje da jedni drugima damo najbolje od sebe

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimila PETRA SLOBODNJAK

Božićna turneja u blagdanskome ozračju za Ansambl LADO uvijek ima posebno značenje. Bliži se kraj godine, vrijeme je to u kojem jedni drugima želimo dati ono najbolje od sebe, zaboraviti na sve tegobe minule godine i veseliti se svemu onome što je bilo lijepo i dobro i čemu se nadamo u dolazećoj godini. Znamo da se veselje malo čime može tako snažno izraziti kao pjesmom i plesom, a u tome je LADO ne samo nenadmašan, nego i istinski zagovornik promicanja onih duhovnih vrijednosti na kojima se temelji ljudska sreća i zadovoljstvo.

U sklopu božićne turneje poseban su doživljaj gostovanja u mjestima u koja LADO dolazi prvi put s božićnim programom, jer je to i za publiku i za Ansambl susret za pamćenje. Ove godine bio je to nastup u Hrvatskoj Kostajnici, u Crkvi sv. Antuna Padovanskog. A u malom mjestu Vrbanj na otoku Hvaru LADO je nastupio čak dva puta.

Tradicionalna božićna turneja, „Pre-dragi, razveselite se” započela je 11. prosinca u Ogulinu, a završila božićnim koncertom u Varaždinu 22. prosinca.

Jednosatni božićni program, izvođen pretežito u sakralnim prostorima, bio je sastavljen od 18 tradicijskih napjeva, a publika je imala prilike uživati u glazbenim obradama Dražena Kurilovčana, Tomislava Uhljika, Bože Potočnika, Joška Čaleta, Zorana Jakunića te Ivice i Branka Ivankovića.

Uz poznate napjeve, poput „Veseli se, Majko Božja”, „Oj, djetesce moje drago” i „Radujte se, narodi”, LADO je pripremio i manje poznate tradicijske napjeve iz Slavonije, Baranje, Turopolja, Hrvatskog zagorja, Gradišća, Dalmacije i Primorja. Ansamblom je dirigirao Dražen Kurilovčan.

Iznimno dirljiv bio je humanitarni koncert u Crkvi blaženog Alojzija Stepinca u Ogulinu. Organizirala ga je udruga Oda prijateljstvu, koja je prihod od prodaje ulaznice namijenila liječenju deseto-godišnje djevojčice Ive Cindrić koja boluje od cerebralne paralize.

LADO je uvijek ondje gdje se pomaže onima kojima je pomoć najpotrebnija. U blagdanskome ozračju bliži smo jedni drugima i nastojimo činiti samo ono što je dobro i za pojedince i za zajednicu. Ljepšu božićnu čestitku teško je i zamisliti. ~

Humanitarni božićni koncert u Ogulinu

Božićni program Dražena Kurilovčana emitiran na Božić na HTV-u

Ansambl LADO u božićnom IN Magazinu Nove TV

Raspored nastupa

11. prosinca	Ogulin, Crkva bl. Alojzija Stepinca
12. prosinca	Hrvatska Kostajnica, Crkva sv. Antuna Padovanskog
14. prosinca	Vrbanj, Župna crkva Sv. Duha
15. prosinca	Vrbanj, Župna crkva Sv. Duha
19. prosinca	Trnovec Bartolovečki, Župa Majke Božje Snježne
20. prosinca	Novska, Kinodvorana Pučkog otvorenog učilišta
21. prosinca	Zagreb, Crkva sv. Antuna Padovanskog
22. prosinca	Varaždin, Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo

Anđa Marić
glazbenica

Osjećaj ponosa i skromnosti

Volim LADO jer sam odrastala uz mamino i tatino oduševljenje tim folklornim ansamblom. Uskoro sam i sama počela shvaćati veličinu i ljepotu Ansambla i uživati u njihovim koncertima. Na Ladovim sam koncertnim nastupima često ganuta do suza audiovizualnom čarolijom koja se događa na pozornici, u našim očima, ušima i – vjerujem – srcima. Svaki nastup Ansambla LADO ispunjava me ponosom, ali i osjećajem vlastite skromnosti pred iznimnim bogatstvom kulture kojim se ponosi naša zemlja. ~

Dalibor Petko
televizijski voditelj

LADO nas uči o našoj zemlji

Ansambl LADO sinonim je za profesionalnost, ljepotu zvuka i tradicijsku estetiku. Povjeriti Ansamblu LADO da predstavlja Hrvatsku diljem svijeta idealan je način da se upoznaju sve vrijednosti i ljepota naše tradicionalne kulture. Imao sam priliku nekoliko puta surađivati s Ansamblom i za te me prigode vežu samo lijepe uspomene.

Iako se čini da skupina od 50 ljudi na jednome mjestu može izazvati laganu pomutnju, umjetnici su pokazali da se – kad su posrijedi takvi profesionalci – besprijeckorno obavljani posao na sceni obavlja s lakoćom. LADO uvijek može ugodno iznenaditi. Kad i nehotice pomislimo da je u hrvatskom folkloru sve rečeno, odlaskom na Ladov koncert opovrgnemo sami sebe, svaki put doživimo posve novo iskustvo i naučimo nešto novo o sebi i svojoj zemlji.

Ladovcima želim uspješnu nadolazeću godinu i što više novih izazova kojima će oduševljavati poklonike plesne i glazbene umjetnosti. ~

LADO u očima mališana

Mališani Dječjeg vrtića Jarun, skupine Jabuka, bili su 10. svibnja – gledajući generalnu probu Ansambla LADO – zadivljeni umijećem folklornih umjetnika koji su ih ugostili u svojim prostorijama. Bio je to prvi susret šestogodišnjih polaznika vrtića Jarun s Ladom.

Pri povratku u vrtić uzbuđeno su pričali o tradicijskim instrumentima, narodnim nošnjama, plesovima i pjesmama koje su vidjeli i čuli. Odgojiteljice Sanja Puzak i Martina Budrović usmjerile su vrtićke aktivnosti na doživljaj susreta s Ladom i tako je nastao likovni kolaž uspomena, oslikan dječjom rukom.

Što ih se najviše dojmilo

PIA: Prekrasno, tako nešto nisam nikad vidjela, najbolje mi je bilo kad su četiri cure plesale na početku.

ANDRIJA: Bilo mi je najljepše kad su na kraju svi zajedno plesali i pjevali jer je bilo jako puno ljudi i radili su pokrete koji su mi se sviđjeli.

MARTA: Najbolje mi je bilo kada su vrtjeli rukama jer sam tada počela pljeskati i oponašati ih.

IVAN: Najviše mi se sviđjelo kad je striček svirao gajde jer je instrument jako lijep.

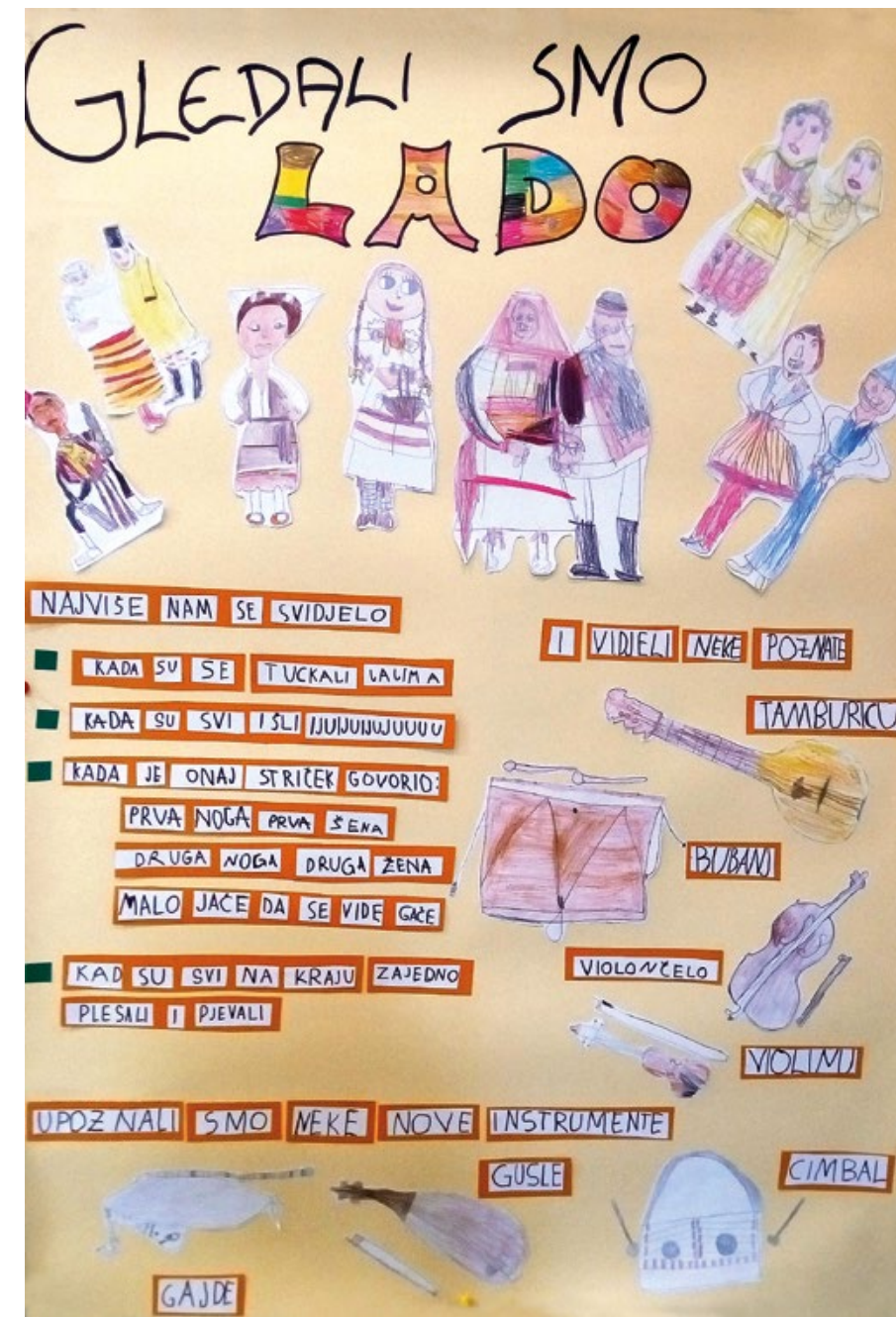
LEON: Kad je onaj striček pjevajući govorio drugima što trebaju raditi, prvi je glasno viknuo i drugi su to napravili.

ELENA: Kad su se cure tuckale jajima.

TIA: Kad je striček lupao po velikom bubnju i kad su pjevali ijuijujujuuuuuuu...

LOVRO: Gajde su mi se sviđjele jer imaju super zvuk i nisam ih nikad dosad vidio ni čuo.

LOTTA: Najljepši su mi bili kristalići na maramama i nošnjama. I ja bih htjela takvu haljinu jer ja isto idem na folklor.

IVOR: Bilo mi je super kad su govorili: prva ruka, druga ruka, jer su to neke čudne rime.

RITA: Kad je striček bubnjao na velikom bubnju, lupalo mi je srce, a kad je teta s košarom na početku visoko pjevala, to mi se jako sviđjelo.

FRANO: Dragulji na nošnjama su bili najljepši, prvi put sam čuo veliki čudni bubanj i cimbal koji su odlični.

DARIJA: Tete u maramama s draguljima bile su prekrasne, i ja bih htjela takvu haljinu.

GABRIEL: Svidio mi se striček koji svira cimbal.

LUCIA: Kad je gospodin bubnjao, ja sam u ritmu muzike pljeskala, a kad su se tete vrtjele u krug, izgledale su kao princeze. ~

**Vjera Šare
Dürriegl**
(1939. –
2016.)

Odlazak bliske prijateljice

piše **MIRA TUNUKOVIĆ**
snimka FOTOARHIVA ANSAMBLA LADO

Napustila nas je još jedna zaljubljenica u LADO, u kojem su članovi Ansambla uvijek na poseban način čuvali narodnu umjetnost i njegovali ljubav prema folkloru. Vjera Šare Dürriegl bila je jedna od njih, zaljubljenica u svoj posao i ponosna čuvarica folklorne baštine.

Upoznala sam je davne 1957. godine kad sam došla na audiciju za primanje u amatersku grupu, a ona je tada već bila profesionalna plesačica u Ladu. U to smo doba mi mladi sanjali o dolasku u LADO, a kad se to napokon ostvarilo, sreći i ponosu nije bilo kraja. Ubrzo smo postale bliske prijateljice. Uvijek ću je se sjećati kao vrlo talentirane plesačice i pjevačice s prekrasnom kovrčavom kosom, lijepim osmijehom i iznimno blagom naravi.

Prof. Zvonimir Ljevaković postavljao je 1958. godine veliku koreografiju za koju je glazbu pisao Bojan Adamič, a mi amateri svaku smo večer na ljetnoj turneji, umjesto profesionalaca Lada, nastupali na terasi hotela Plava laguna u

Poreču. S nama je bila i Vjera, od milja zvana Verica. Bila je to za nas velika scenska odgovornost, a na nastupima je često bio nazočan tadašnji direktor Lada, poznati skladatelj Ivo Kirigin. Svima nam je to bio predivni san u kojem smo – radeći jedan od najljepših poslova na svijetu – pjevajući i plešući, jedni prema drugima razvijali posebnu emocionalnost, temeljenu na zajedništvu i entuzijazmu, koju smo prenosili i na publiku.

Iz tih se lijepih odnosa ljubavi i privrženosti rodilo i nekoliko ladovskih brakova. Jedan od njih bio je Verice i Antuna Dürriгла, koji je trajao do kraja njezina života. Svoju ljubav prema folkloru prenijeli su i na svoju djecu, pa njihovi unuci plešu u manjim folklornim ansamblima pod vodstvom starijih članova Lada.

Draga Verice, LADO nas je spojio, usreo i oplemenio. Ti sada počivaj u miru, a ja ću te se uvijek sjećati i pamtiti po tvojim umjetničkim, a nadasve ljudskim kvalitetama.

**Vera
Martinčević**
(1944. –
2016.)

Oproštaj s dobrim duhom Bosne

piše **JADRANKA GRAČANIN PUTNIK**
snimka FOTOARHIVA ANSAMBLA LADO

Po prvi put pišem na papiru natopljenom suzama, po prvi put pišem nekrolog svojoj kolegici. Nikad ništa teže i žalosnije...

Napustila nas je draga i po mnogočemu jedinstvena Vera Martinčević. Došavši u Ansambl na poziv profesora Zvonimira Ljevakovića, unijela je u naše fino agramersko ophođenje sarajevski šarm, humor i vokabular svojstven samo ondašnjem, neponovljivom bosanskom izričaju.

I danas, na gotovo svakom druženju, prepričavamo njezine duhovite komentare i dosjetke kojima nas je nasmijavala, raznježila ili „utoplila“.

Bila je sasvim sigurno jedna od najboljih plesačica u povijesti Ansambla. Tehnički najzahtjevnije elemente i koreografije izvodila je

besprijeckorno, s lakoćom i autentičnim stilom.

Kako smo u to vrijeme izvodili program koji je obuhvaćao područja cijele bivše države, svi oni koji nisu imali priliku vidjeti njezine bravurozne izvedbe duju i šote, bili su uskraćeni za jedinstven doživljaj. Svojim baršunastim altom umnogome je oplemenila naše vokalne izvedbe.

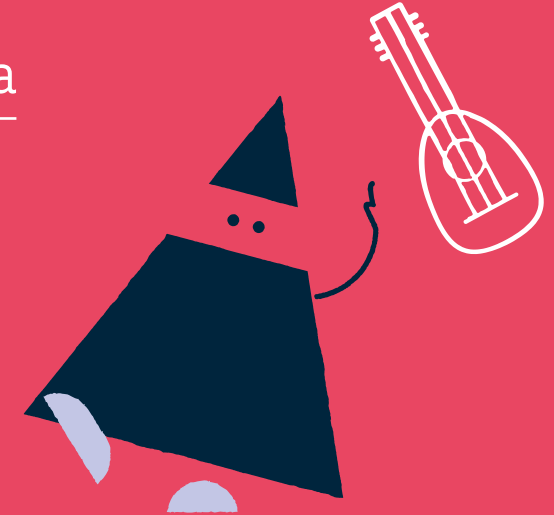
LADO je – kao kulturna institucija, uzorna i po tome što iznimno poštuje svoje članove, ali i kao kolektiv povezan zajedništvom i prijateljstvom – svoju dragu Veru na vječni počinak ispratio dostojanstveno i s puno ljubavi.

Draga naša Vera, neka ti je laka hrvatska zemlja koja te prigrlila i koju si prigrlila, i u kojoj sada spokojno i u miru počivaš...

Došli ste odmoriti dušu, srce i uši?

Uživajte u narodnim izvedbama

LADO ansambla!

Addiko Bank
Gdje je 2 + 2 = 4

ORBICO
BEAUTY

HBOR

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK

**UMJETNOST
OSMIJEHA**

PRINTERA

MAX FACTOR X

CATERING KVATRIĆ

Paprenjak

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske

Trg maršala Tita 6a, 10000 Zagreb

Tel. +385 1 4828 472, 4828 473

Fax +385 1 4828 474

e-mail: lado@lado.hr

web: www.lado.hr

PLESAČI PJEVAČI ANSAMBLA LADO

Plesači pjevači prvaci: Dijana Banek,
Dubravko Radić, Bojan Kavedžija

Plesači pjevači solisti: Jasenka Blažon,
Zrinka Bogat-Malus, Nataša Gluić, Vlatka
Hlišć, Tamara Horvat, Vlatka Januš-
Maroković, Adrijana Mamula, Irena
Matica, Petra Matutinović, Iva Sekula,
Sandra Sekula, Helena Štrbac, Željko
Kveštak, Nenad Malić, Dejan Pilatuš,
Miljenko Piškorić, Hrvoje Radić, Goran
Sekula, Alen Šušćović, Goran Vašarević

Plesači pjevači srednje uloge:

Snježana Hulina, Kristina Opačić
Vrućina, Ana Spišić, Pavo Begovac,
Matej Glušćić, Boris Harfman, Igor
Horvat, Dražen Zovko

Plesači pjevači: Anita Huđek, Klara
Kašnar, Mateja Kovačević, Iva Piler,
Ivana Prokop, Maja Putak, Antun
Leinveber

GLAZBENICI ANSAMBLA LADO:

Glazbenici solisti: Saša Dostičić,
Mladen Kosovec, Željko Kravarščan,
Josip Križanić, Željko Lukačin, Dalibor
Paurić, Branimir Ranogajec, Stjepan
Večković

Glazbenici voditelji dionica:

Igor Barić, Marko First, Branimir Grđan,
Mario Hajsok, Goran Hlebec,
Mladen Trčak

RAVNATELJ: Krešimir Dabo

UMJETNIČKI VODITELJ: Andrija Ivančan

DIRIGENT - GLAZBENI VODITELJ: Dražen Kurilovčan

PLESNI VODITELJI: Vlatka Hlišć, Alen Šušćović

VODITELJ ORKESTRA: Alan Kanski

KOREPETITOR: Antun Kottek

VODITELJ PRODAJE ZA HRVATSKU: Nikola Obad

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA MEĐUNARODNE

ODNOSE: Nevenka Adria Weissmann

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA ODNOSE

S JAVNOŠĆU I MARKETING: Livija Zgurić

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA PRAVNE POSLOVE:

Ileana Jurin Bakotić

UKOVODITELJ ODSJEKA SLUŽBE RAČUNOVODSTVA:

Sanja Rogošić

VODITELJ MATERIJALNE IMOVINE I BLAGAJNE:

Sanja Čapalija

VODITELJ LIKVIDATURE I OBRAČUNA PLAĆA: Sanjica Kučko

VODITELJ ODSJEKA ADMINISTRATIVNIH I

KADROVSKIH POSLOVA: Željka Hadžić

VODITELJ TEHNIKE: Tomislav Štrok

TEHNIČAR-TON MAJSTOR: Matija Auker

VODITELJ ODSJEKA NABAVE I ODRŽAVANJA: Ivan Đuričić

VODITELJICA FUNDUSA I RADIONICE NOŠNJI:

Vesna Kurilovčan

GARDEROBIJERKA - KROJAČICA: Miljenka Lendel

SPREMAČICE: Helena Pali, Ana Tipura